

Sklinna – Fugleøya lengst ut i havet

Torgeir Nygård
Kjell Einvik
Nils Røv

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Miljøvernavdelingen

Rapport nr: 6-2006

SKLINNA – Fugleøya lengst ut i havet

Omslagsfoto: Jonsokblom gjødsles godt av fuglene på Sklinna, og kan gi en fargeprakt utenom det vanlige på enkelte av øyene. Bildet er tatt på Joholmen en julidag i 2004 (© Torgeir Nygård).

Baksidefoto: Lundene kommer inn fra havet til Sklinna ved solnedgang (© Torgeir Nygård).

**Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
miljøvern avdelingen**

Rapport nr. 6-2006

ISSN 0800-3432

Tittel:

Sklinna – Fugleøya lengst ut i havet

Dato:

6. november 2006

Forfattere:

Torgeir Nygård¹, Kjell Einvik² & Nils Røv¹

Antall sider: 44s

Refereres som:

Nygård, T., Einvik, K. & Røv, N. 2006. Sklinna – Fugleøya lengst ut i havet. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvern avdelingen. Rapport 6-2006. 44s.

- (1) Norsk Institutt for naturforskning (NINA), Tungasletta 2, 7485 Trondheim
- (2) Namdalseid kommune, 7750 Namdalseid

Avdeling/Enhet:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Miljøvern avdelingen

Ansvarlig signatur:

Svein Karlsen
(Fylkesmiljøverndirektør)

Redigert for publisering av: Inge Hafstad (Fylkesmannen i Nord-Trøndelag)

Design og layout: Kari Sivertsen (NINA).

Ekstrakt:

Sklinna er Nord-Trøndelags viktigste sjøfugllokalitet, og er av internasjonal betydning for enkeltarter som toppskarv og som et sjøfuglesamfunn. Landets, og kanskje verdens største toppskarvkoloni finner man her. På Sklinna finner man fylkets eneste registrerte hekkeområde for lunde, alke, lomvi og stormfugler. Fylkets største storskarvkoloni, samt fylkets viktigste hekkeområde for teist ligger også her.

Øygruppen hadde fast bosetting frem til første del av 1900-tallet. Øygruppens største landemerke, det 45 m høge fyret på Heimøya, ble bygd i 1910 og ble, sammen med tilhørende bygninger, fredet i 1999. Det var bemannet frem til 2004.

Søkeord:

Sklinna, Leka, naturreservat, sjøfugl, toppskarv, lunde

Forord

Lokalbefolkningen i Vikna og Leka har i all tid kjent til at det hekker godt om sjøfugl i Sklinna, og at det fantes lunde der. Under et besøk i Vikna sommeren 1978 ga den lokale kjentmannen Sverre Ofstad et tips til Torgeir om at vi burde ta en tur utover dit med postbåten til Sklinna, da det han bekjent ikke fantes noen beskrivelse av sjøfuglbestandene der ute. Oppfordringen ble fulgt, og resulterte i den første beskrivelsen av hekkebestandene av de ulike artene der (Nygård 1980). En grundigere undersøkelse ble gjennomført av Otto Frengen og Nils Røv i 1980 og 1981 (Røv 1982). Ved etableringen av Det nasjonale overvåkningsprogrammet for sjøfugl, ble det enighet om at det var et behov for en stasjon mellom Lofoten og Runde, og valget var derfor enkelt, da Sklinna er den eneste sjøfuglkolonien som har et noenlunde komplett artsinventar på strekningen (Røv et al. 1984). Etableringen av prøvefeldene for lunde og toppskarv skjedde i 1980.

Etter som det ryktes blant fugleinteresserte at det lå et øyvær utenfor kysten av Trøndelag som var litt utenom det vanlige når det gjaldt fugl, har dette trukket til seg besøkende av mange slag, fra profesjonelle fuglefotografer, ivrige amatørornitologer og naturelskere av forskjellig slag, og dessverre også folk som ikke er interessert i fuglenes vel. Sommeren 2005 ble hunnen fra det hekkende havørnparet funnet død med sønderskutt nebb. Vi vet ikke hvem som utførte udåden, ei heller motivet. Vi får bare håpe at holdningene over tid vil endre seg, slik at slike ting ikke skjer i framtida.

Det har blitt mange besøk på Sklinna av oss opp igjennom åra, både sommer, høst og vinter. Vi har alltid blitt godt mottatt av fyrbetjeningen, og vi har blitt godt kjent med mange av dem. Prosessen med avbemanning av fyrstasjonene langs kysten har pågått lenge, og sommeren 2004 var det Sklinnas tur. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag lyktes samme år å få i stand en leieavtale med Kystverket, som har gjort det mulig for forskere, forvaltere og utdanningsinstitusjoner å fortsette overvåkingen og å bedrive forskning. Ordningen omfatter også at fiskeren Frank Hansen fra Vikna har rett til å bruke husvære og naust til næringsformål, og så langt har alt samarbeidet fungert utmerket. Ordningen vil bli tatt opp til vurdering etter fem år.

Slik situasjonen er i dag, framstår Sklinna som en av de best undersøkte sjøfugllokalitetene i landet, og helt sikkert den med de beste fasilitetene for forskning og overvåking. Her fins strøm, telefon og godt om husvære, I tillegg til den aktiviteten vi selv har bedrevet, har NTNU benyttet Sklinna aktivt i mange år, spesielt Claus Bech og Bjørn Munro Jenssen og deres studenter og stipendiater. Samarbeidet med NTNU er opprettholdt, og i 2003-04 ble det gjennomført en større studie over

miljøgifters påvirkning på sjøfugl finansiert av Norges Forskningsråd ledet av NINA.

Opprettelsen av Sklinna naturreservat 19. desember 2003 er en milepæl i naturvernarbeidet i regionen. Veien fram til en endelig verneplan for sjøfugl i Nord-Trøndelag var lang, men det var aldri noen tvil om Sklinnas selvskrevne status innenfor denne planen. Vi føler at vi har bidratt til denne prosessen, og vi har lenge hatt planer om å samle den viktigste kunnskapen om sjøfuglene på Sklinna mellom to permer. Fredningsvedtaket føttes som en naturlig milepæl for å få dette gjort, og dette har fått støtte fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Mange har bidratt med opplysninger ut over det vi selv satt inne med. Trond Haugskott er Sklinnaveteran, og har ledet mange fuglekikkere til Sklinna, og har velvilligst stilt alle sine observasjoner til disposisjon. Franz Kutschera, som gikk alt for tidlig bort, var også kilde til mye viten om Sklinnas fuglefauna. Mange er de fyrvoktere som har tatt gjestfritt imot oss gjennom alle år. Vi retter en takk til alle disse, da det aldri har vært noen problemer med å få tilgang til hus, båt og utstyr. Ingen nevnt, ingen glemt, men vi vil allikevel spesielt nevne fyrmester Barsed, som innredde fyrmesterens personlige bu slik at vi kunne bo der under våre opphold uten å forstyrre fyrbetjeningen dag og natt.

Arnfinn Holand, Leka ga mange verdifulle opplysninger om Sklinnas historie.

Trondheim og Namdalseid, mai 2006.
Torgeir Nygård, Kjell Einvik og Nils Røv

Toppskarven er en karakterart for Sklinna. Her finner den mat, det er godt om hekkeplasser, og den får leve et relativt uforstyrret liv (Foto: Torgeir Nygård).

Innhold

FORORD	4
INNHOLD	5
INNLEDNING	6
LITT OM SKLINNAS HISTORIE	6
<i>Innbyggere</i>	6
<i>Jordbruk</i>	6
<i>Fiske</i>	7
<i>Sklinna fyr</i>	8
<i>Innseiling</i>	8
<i>Naturgrunnlaget</i>	8
SJØFUGLBESTANDENES UTVIKLING	10
<i>Toppskarv</i>	10
<i>Storskarv</i>	12
<i>Lunde</i>	14
<i>Lomvi</i>	16
<i>Alke</i>	16
<i>Teist</i>	16
<i>Ærfugl</i>	17
<i>Krykkje</i>	17
<i>Sildemåke</i>	18
<i>Gråmåke og Svartbak</i>	18
<i>Havsvale og stormsvale</i>	18
<i>Havørn</i>	19
SKLINNAS BETYDNING SOM SJØFUGLLOKALITET	19
SJØFUGLBESTANDENE	19
FORSKNING	19
OBSERVASJONER AV FUGL OG PATTEDYR	20
ARTSLISTE	22
<i>Fugl</i>	22
<i>Pattedyr</i>	30
TRUSLER MOT FUGLELIVET	30
FORSTYRRELSER	30
ULOVLIGHETER.....	30
OLJESØL	30
FISKEREDSKAPER	31
MILJØGIFTER	31
ARBEIDET MED VERNEPLANEN	31
<i>Forskrift om verneplan for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag</i>	32
LITTERATUR	34
APPENDIKS. GRUNNDATA FRA BESTANDSTELLINGENE	35
<i>Appendiks A. Utviklingen i toppskarvbestanden på Sklinna, fordelt på delfelt</i>	35
<i>Appendiks B. Antallet lomviegg registrert, fordelt på delfelt</i>	37
<i>Appendiks C. Antallet alkeegg registrert, fordelt på delfelt</i>	38
<i>Appendiks D. Antallet antatt bebodde reir av lunde fordelt på delfelter</i>	38
<i>Appendiks E. Antallet okkuperte lundehull fordelt på delruter</i>	39
<i>Appendiks F. Antallet krykkjereir i de ulike år</i>	41
<i>Appendiks G. Fangst av havsvale og stormsvale på Sklinna 1984-2001</i>	41
<i>Appendiks H. Tilstedeværelse og hekking hos havørn på Sklinna 1978-2005</i>	41
<i>Appendiks I. Vintertelling utført fra båt og land 8.februar 1984</i>	42
<i>Appendiks J. Hekkebestandene av sjøfugl på Sklinna i 1980</i>	42

Innledning

” Langt ude i havet, vestnordvest for Leka, ligger ørgruppen Sklinna, som den meste tid af aaret er skjult af taage, og kun i klarveir sees fra indlandsøerne, hvorfra den fortøner seg som en liden sky under solnedgangen. Fra toppen av Sklinna, der hvor fyrlygten staar, er der en klar sommernat et pragtfuldt rundskue. Solen i nord skinner endnu paa de hornformede tinder paa indlandet, hvor Heilhornet er den høieste. Nærmest ligger Leka mørk og alvorlig med sine serpentinfjelde, medens Torghatten i nord fortøner sig som en liden kalot, bagom denne ligger Høiholmtinderne og Moakslen, lengst mot nord Vega som en fæstning i havbrynet. Mellom Vega og indlandstinderne skimtes de hvitflekkele toppe af de Syv Søstre paa Alsten, længst mot syd sees Galten paa sydsiden af Folden fjord, fra Galten til Syv Søstre er ca. 300 km. Mod vest bølger havet med den nordlandske sommernats vidunderlige farvepragt.

Sklinna er derhos det eneste lundevær i hele Nordre Thronhjems amt. Hvis et dampskip lader signalpiben lyde om sommeren, vil en talrig sværm af smaa, vævre fugler gjennemkrydse luften. Dette er lundefuglen eller sjøpapegøien, som har sine reder i en stor stenur paa nordsiden av Heimøen. Lunden kommer om vaaren i marts, opholder sig der nogle dage og forsvinder saa igjen, men ca. 14 dage senere kommer de igjen i flok og følge og begynner at indrette sine reder for sommeren. I slutten af september bliver de igjen væk. Sine reder har lunden i bunden af lange jordgange, som de graver indunder klippeblokkene og er derfor meget vanskelig at komme til. De lægger 1 æg i størrelse og udseende som et hønseæg. Lunden er liden, store deler af døgnet sværmer den omkring. I de stille sommeraftener hviler de sig i tætte flokke i sundene, men om natten søger de alle ind i sine huler. Vil man krabbe indunder klippeblokkene, faar man høre et lystig leven. Men der lugter ilde, og der er meget affald af fuglene. Deres maal kan sammenlignes med oterens grynten, og de synes at hegle hverandre igjennem, før de gaar til ro. Ofte kommer der til slagsmaal. De forunderligste lyd høres fra alle kanter, verst naar ungene endnu er i rederne, men naar det lakker til midnat bliver det stille.” (Helland 1909)

Litt om Sklinnas historie

Innbyggere

De eldste skriftlige kilder vi har, forteller at Sklinna var bebodd på 1500-tallet.

I Nummedahls Lens Beskrivelse fra 1597 kan vi lese følgende om Sklinna:

Det femte fiskevær er Slinden. Uti hvilket er også en liden smuk Kirke, og der bliver alleneste Messe om Sommeren, thi der boer ingen Folk om vinteren, men ikkun om Sommeren og Høsten, og de pleie fiske såre vel her Torsk, Lange, Sei og Hvede, og der har boet folk om Vinteren udi gamle dage, og her har gaaet en stor Jægt av samme Fiskevær,

og vises endnu Stedet som de have opsat Jægten, og der som de have hatt sine Kammer og Kjelder nede i Jorden, og der gaae Bukker og Vædere som vilde ere både Vinter og Sommer, og udi dette Fiskevær roe alleneste de som boe i Lecken Fjording og de i Bindalen. Thi det ligger nærmest der under Landet. Men fra Meenlandet og der ud er det tre store Veg sø. Og er så farligt et land med Brem og Gjelf, naar som Storm er, at de, som er paa Landet, kunne ikke komme af, men må bruge ligge der i 8 og 14 Dager for Storm og Uveir, saa at de ere noget nær døde af Hunger, hvorfor Ingen tør nu paa denne Tid fordriste seg til at bo og blive der Vinter over. (Fra: Kongelige Norske Vitenskabers selskabs Skrifter i det 19de Aarhundre, første bind, Kjøbenhavn 1817)

Her hører vi om de to kjente forminnene på Sklinna:

- Heimøystøa er en stor vid båtstø fantastisk jevnt murt opp med avflatet rullestein. Størrelsen på støa viser at det må ha vært utrolig arbeidskrevende. I senere tid (sannsynligvis tidlig på 1900-tallet) er det blitt støpt opp murer på sidene av støa.

- Kirketufta: Hvor har "den smukke lille" kirken stått? Johs. Furre, Leka registrerte i 1978 en litt spesiell tuft som lå kloss ved Korshøgda på Storværet. Den var 12 meter lang og 8 meter bred. Langveggen var parallell med sjøen. På den øverste langsiden helt mot nord registrerte de en ca. 2 meter bred inngang som han tolket som selve hovedinngangen til kirken.

Sklinna har altså vært bosatt i alle fall siden 1500-tallet, men har vært fraflyttet i perioder. Før 1723 var øyene krongods. Etter dette har væreiere til alle tider eid Sklinna. De fastboende på Sklinna ble aldri selveiere. De første beboerne vi har navnet på er værmennene Askjell og Jon som bodde der i 1624. Allerede ni år senere var det 6 værmenn der. I perioden 1771 til 1897 var det 4 fastboende familier. I 1897 flyttet de siste fastboende fra Sklinna.

Jordbruk

Som fiskevær hadde Sklinna et godt ry. De drev også jordbruk. Fra folketellingen i 1875 kan vi finne følgende: I 1875 bodde 26 fastboende personer på Sklinna, samt 7 kyr, 4 kalver, 45 sauer, 6 geiter og 4 griser. Hvert bruk hadde et par kyr, en kalv, 8-12 sauer, noen geiter og en gris. De 4 leilendingene sådde en halv tønne bygg hver og alle satte 2 tønner poteter. To av værmennene på Sklinna hadde losplikt for skutene som skulle inn til Bindalen for å hente tømmer. Vi kan bare tenke oss de strabasjose turene fra og til skipene.

Alt landskap bærer preg av tidligere aktivitet. Flotte lyngheier, grasmark og tufter etter tidligere bygninger er vitnesbyrd om fordums aktivitet. Her var små åkerflekker, slåtteeng og beiteområder. Lyngheier dominerer vegetasjonen flere steder. Lyng var glimrende vinterfor for utegående sauer og geiter.

Det er ikke foretatt noen omfattende registrering av jordbrukslandskapet. Mer enn 100 år er gått siden denne virksomheten ble avsluttet, så en må lete for å finne det gamle åkerlandskapet. (Fyrpersonalet har drevet litt med husdyrhold senere.) Skulle fire familier kunne leve av sitt jordbruk måtte alle ressurser tas i bruk

Sklinna var også egg- og dunvær. På Heimøya ligger også Trøndelags eneste "fuglefjell". I tillegg til dun fra ærfugl kunne de høste store mengder egg og fugl hver vår fra lundefugl og mange andre sjøfugler. Lundefugl var en velsmakende del av kostholdet.

Til brensel måtte de benytte torv og rekved. Mange steder ser vi dammer og groper med rette kanter etter torvtaking. Sklinna fikk jo også svært mye drivved med sjøen, der øygruppen ligger som et filter for Golfstrømmen.

Vannsituasjonen var vanskelig i fiskeværa. Det ble laget statsbrønner både på Heimøya og Hansholmen.

Fiske

Den viktigste grunnen til at folk slo seg ned der langt ute i havet var nærheten til de gode fiskefeltene.

Utover 1800-tallet kom stadig flere på sesongfiske her ute. Like etter århundreskiftet (1900) hadde Sklinna sin storhetstid som fiskevær. Over 100 båter med over 600 mann deltok på vårfisken.

I 1911 var det 18 rorbuer og 4-5 naust samt bygningene som tilhørte fyrvesenet.

Storværet: 6 buer, 1 naust.

Tennskjæret: 1 bu.

Hårholmen: 1 bu, 1 naust.

Indre Nonskjæret: 1 rorbu.

Heimøya: 4 buer og Fiskarheimen som stod fra 1907 til 1934, samt fyrvesenets bygninger.

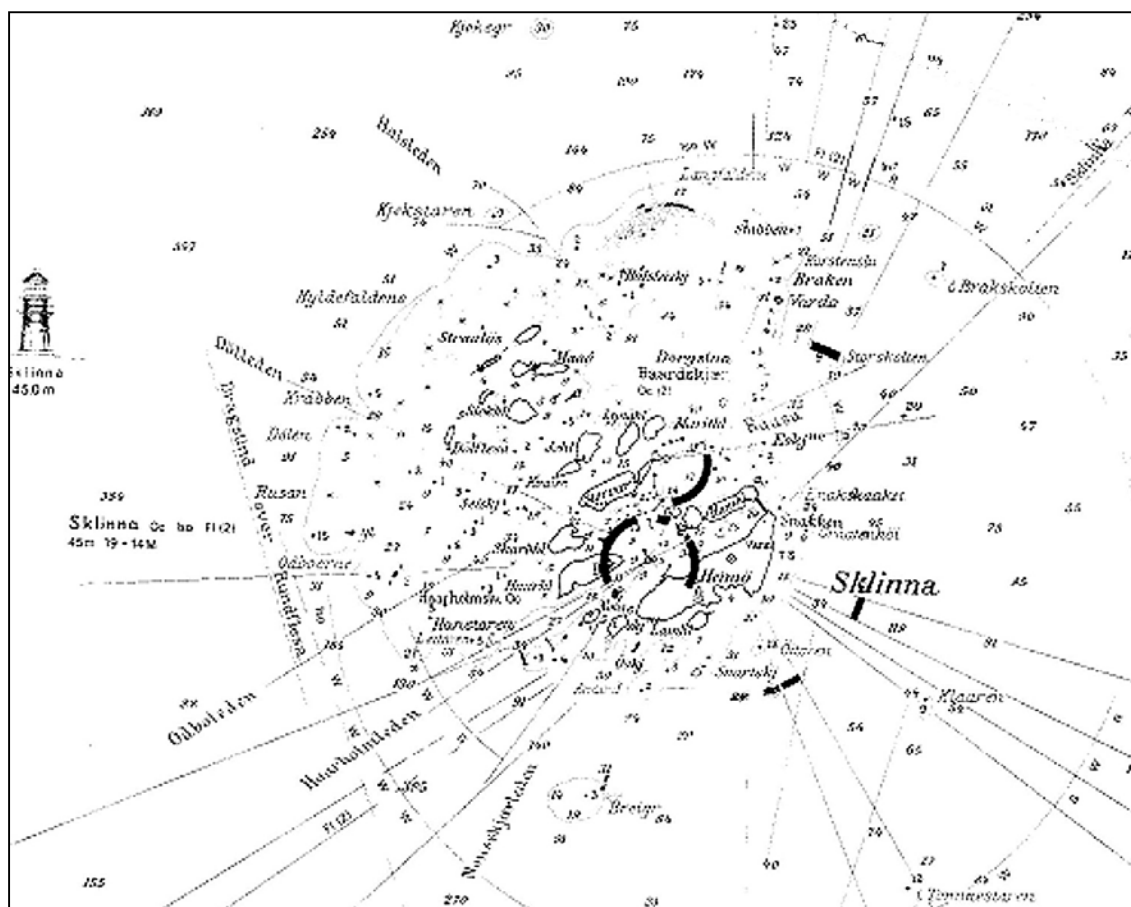
Hansholmen: Foto fra 1927 viser 8 bygninger: Brygger m/kai, rorbuer, Firma O. M. Mortensens tramdamperi og butikk. (Disse ble satt opp etter 1911).

Tussholmen: 2 rorbuer og 2 mindre bygninger, (4 tomter anmerket).

(Ormøy 1991).

Se Figur 1 for beliggenheten til de forskjellige øyene.

Da vi startet registreringene i 1978 sto det bare ei rorbu igjen, like nord for Heimøystøa (Figur 2). Bua var da tatt i bruk som hekkeplass for toppskarv! Denne rorbua ble tatt av nyttårsstormen i 1991/92.

Figur 1. Sjøkart over Sklinna (Kilde: Statens kartverk).

Figur 2. Rorbua ved Heimøystøa slik den sto før den blåste ned (Foto: Torgeir Nygård).

Det var både trandamperi og butikk i sesongen. Lokalbåtene hadde faste anløp. Sklinna var en yrende plass med fiskehjeller, brygger, rorbuer, naust, kaier og massevis av båter.

Vi kan finne restene etter denne virksomheten: rorbutufter, spor etter der hjellene stod, kaifundamenter, tørrpåler, fortøyningsbolter, åbol, fyrlykter, varder og sjømerker. På Heimøya fikk den skotske kvekermisjonæren Joseph J. Armistead oppført en fiskarheim i 1907. Den sto på sletta mellom Heimøystøa og vokterboligen (Odd Aardal, Leka, pers. medd.), og ble senere tatt ned og flyttet til Nærøy som ungdomshus.

Sklinna hadde svært dårlige havneforhold. Etter lang tids kamp og arbeid ble moloen fra Heimøya til Hansholmen bygd i årene etter 1925. Da ble Sklinna en betydelig bedre havn. Ytterligere en molo fra Heimøya til Hårholmslua ble ferdig i 1990. Det er to større steinbrudd der massen til de to moloene ble tatt.

Sklinna fyr

Allerede i 1855 ble Sklinna foreslått som sted for et kystfyr, men tross at saken ble tatt opp igjen flere ganger skjedde det ikke noe før i 1902-03 da det ble bestemt at det skulle bygges en fyrlykt på Sklinna. Sklinna hadde da lenge vært losstasjon for båter som skulle laste trelast i Bindalen. Losvirksomheten varte fra ca. 1770 – 1890. Opptil 2 personer samtidig ble titulert som los. Fyrlykten stod ferdig i 1903, og så endelig i 1909 ble det bestemt at Sklinna skulle få et kystfyr. Fyret på Runde skulle bygges om på den tiden, så det ble bestemt at det øverste tårnet på Runde fyr skulle flyttes til Sklinna (Figur 3). Tårnet ble da plassert på høyeste punktet på Heimøya med et 2.ordens fyrapparat i sylindrisk lyktehus. Da fyret ble satt opp ble fyrlykta som hadde stått der revet. I stedet ble det satt opp to lykter på Bårdskjæret og Hårholmslua som skulle hjelpe til under innseglinga til havna på Sklinna. Samtidig ble det reist en hovedbygning for fyrpersonalet. Reservepersonellbolig, naust, fjøs og låve ble også oppført samme året. Fyrstasjonen ble opprettet i 1910 (Bjørkhaug & Poulsson 1986).

Figur 3. Fyret på Sklinna er tent (Foto: Torgeir Nygård).

Innseiling

Rundt Sklinna har i alle år den farlige fallgarden drønnet med øredøvende brak når storhavet har stått på (Figur 4). Å ta seg opp til Sklinna krevde førsteklasses sjømannskap og mot, noe de som bodde i eller brukte været, utvilsomt måtte være utrustet med.

Det er flere mulige innseilinger, men ikke alle er sikre i all slags vær. Dette skriver bokverket "Den norske los" om innseilingen til Sklinna:

Gjennom Råsa som går inn nord om Eskjæra, jernstang. Denne er den eneste farbare leia i all slags vær.

Halsleia, Dølleia og Oddbåleia (fra NW og W) kan brukes av lokalkjente folk i godt vær.

Hårholmsleia fra SW mellom Leitaren, rød stake, og Nonskjærgrunnen, grønn stake er bra, men bryter sammen i stor sjø fra W.

Nonskjærleia (fra SW) som ligger E for Hårholmsleia, kan brukes i maksvær.

Figur 4. Når nordavinden står på, bryter det over klippene ved den gamle moloen (Foto: Torgeir Nygård).

Naturgrunnlaget

Sklinna ligger på grensa mellom Nord-Trøndelag og Nordland, og er det nordligste stedet i Trøndelag.

Beliggenhetene er 65°13'N, 10°58'Ø, og øyværet tilhører Leka kommune. Det er en øygruppe på 10-15 større øyer og en rekke mindre holmer og skjær, som ligger i et ca 12 km² stort gruntvannsområde. Den største av øyene er Heimøya, som er 1,4 km lang og 400 m på det breieste. På denne øys står Sklinna fyr med tilhørende vokterbolig, uthus, generatorhus og naust. Fyret var bemannet fram til mai 2004, da det ble automatisert. Registreringene av meteorologi blir nå gjort av automatisk utstyr.

Den dominerende vegetasjonen på øyene og de større holmene er røsslynghei, som er klimakssamfunn. På Heimøya finnes noe gammel dyrka mark i et dalsøkk som deler øya i to. Den har ligget brakk i mange år, og er nå delvis igjengrodd og forsumpet. Vegetasjonen er mange steder påvirket av gjødsling fra sjøfugl. I bakkene hvor det hekker lunde, domineres vegetasjonen ofte av rød jonsokblom, og denne kan også nesten fullstendig dekke andre øyer i år med gode nedbørsforhold (Figur 5). I måse- og skarvekoloniene er det sterkt innslag av nitrofile plantearter som matsyre og skjørbuksurt. På de ytterste skjæra er det lite eller ingen vegetasjon på grunn av sterk eksponering for vind og bølger. Berggrunnen består av harde og sure bergarter. Enkelte steder har vegetasjonen preg av terrengdekkende nedbørsmyr.

den grove storsteinura på Heimøya finner lomvi og alke gode reirplasser. Heimøya er forbundet med Hansholmen med en steinmolo, som er en viktig hekkeplass for toppskarv og teist. Den nye moloen i innseglinga fra sørvest er også blitt tett befolka av toppskarv siden den ble bygd i 1990, og har også en god bestand av teist. Havna benyttes som uthavn for mindre fiskebåter, og har en del besøk av fritidsbåter under sommeren.

Figur 5. Enkelte år kan det oppleves en overdådig blomstring av rød jonsokblom på Sklinna. (Foto: Ulla Falkdalen).

På Heimøya og et par andre øyer er det noen bratte skrenter ned mot sjøen. Disse har enkelte steder preg av fuglefjell med hekkende skarv og krykkje. I

Sjøfuglbestandenes utvikling

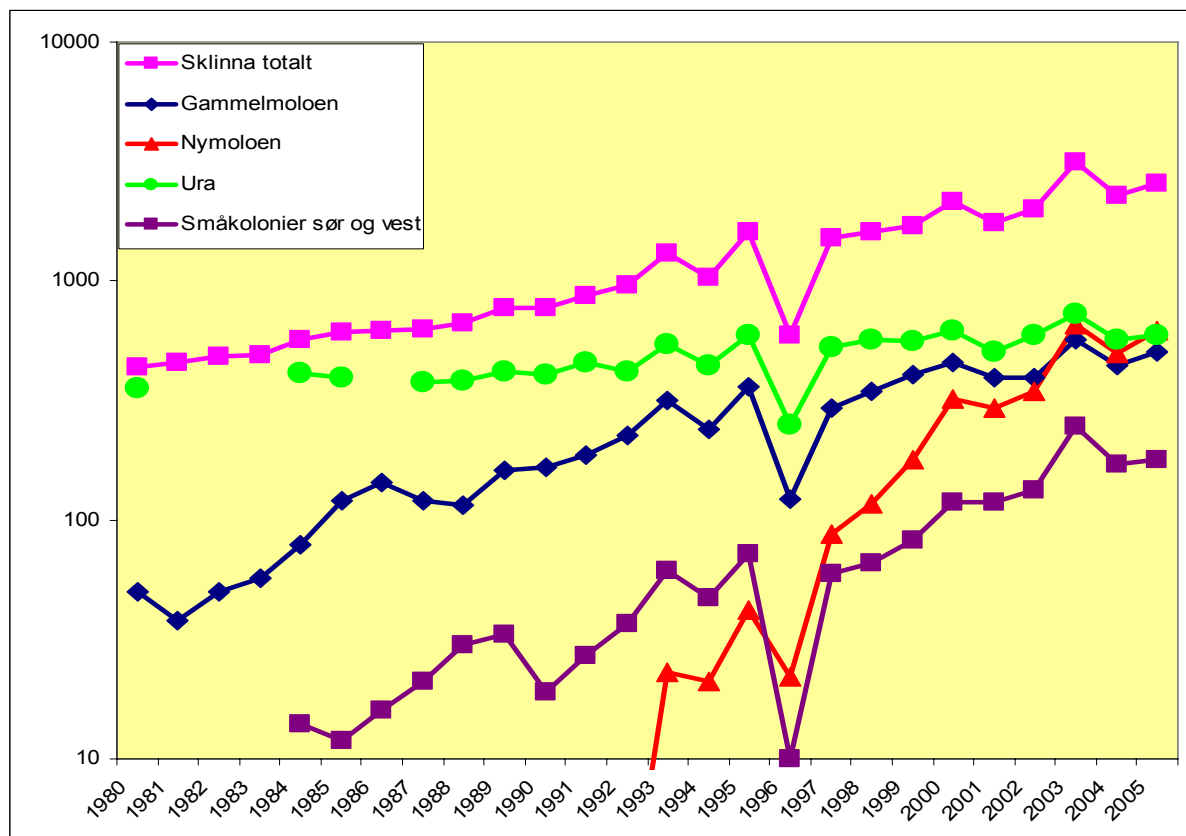
Gjennom Det nasjonale overvåknings-programmet for sjøfugl har bestanden av toppskarv, storskarv, lunde og krykkje blitt registrert hvert år, enten i form av totaltelling (skarvene og krykkja) eller ved hjelp av prøvafelt (lunde). I tillegg har lundebestanden blitt forsøkt totaltalt hver femte år, og en har forsøkt å registrere alle egg av lomvi og alke. En del forskningsresultater har kommet fram gjennom overvåkningsresultatene, og i tillegg har NTNU drevet forskning der i mange år, spesielt på sjøfuglfysiologi. I de siste åra er det også drevet forskning innenfor forurensningsøkologi.

Toppskarv

Bestandsutvikling. Den første biologen som registrerte toppskarvkolonien på Sklinna var Nygård (1980) som i 1978 talte 300 individer i hovedkolonien og moloen. Den første totaltelling av reir ble gjort av Otto Frengen og Nils Røv i 1980 (Røv 1982). Siden den gang har det vært en generell økning i bestanden, men med en betydelig variasjon i antall hekkende par fra år til år, særlig i de seinere åra. I perioden 1980 – 1991 vokste bestanden med 7,5 % pr. år i gjennomsnitt, mens i perioden 1992-2005 har den årlige veksten vært på

8,2 %. Den potensielle hekkebestanden på Sklinna er i dag på nærmere 3000 par. Med en gjennomsnittlig produksjon på 1,2 unger pr. par (Røv 1990) vil bestanden produsere omkring 3600 flygedyktige unger årlig. Av disse vil ca. 1000 toppskarver overleve til de kan rekruttere hekkebestanden i en alder av tre eller fire år. Bestandsøkningen på Sklinna viser at rekrutteringen har vært betydelig større enn antallet voksne skarver som dør i løpet av året. Figur 6 viser bestandsutviklingen i de ulike delområdene.

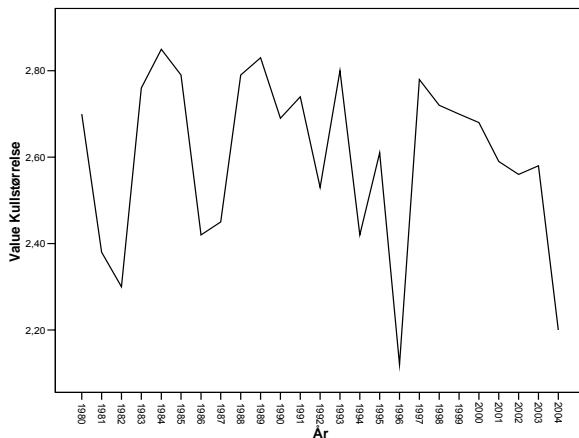
Hekkeområdene. I 1978 og 1980 hekket toppskarvene i de store steinurene på Heimøya og i moloen mellom Heimøya og Hansholmen. Disse områdene er fortsatt viktige hekkeområder men som følge av den store bestandsøkningen hekker det nå flere hundre par også andre steder både på Heimøya og Hansholmen. Gjennom alle år har det i tillegg hekket et mindre antall skarv på noen av de andre holmene i været. I 1990 ble en ny molo ferdigbygd på Heimøya. Allerede i 1991 ble de to første toppskarvreirene funnet i den nye moloen, og i de åra som fulgte skjedde det en betydelig økning. I 2005 var hekkebestanden der på samme nivå som i hovedkolonien i skarveura. Det er et åpent spørsmål i hvilken grad etablering av den nye hekkeklassen har vært medvirkende til den generelle bestandsøkningen på Sklinna. Men det er utvilsomt at den nye moloen har gitt bedre hekkeforhold for toppskarven.

Figur 6. Utviklingen i toppskarvbestanden på Sklinna, totalt og i delfelt.

Populasjonsdynamikk. I 2003-2004 gjennomførte NINA et prosjekt for å identifisere og vurdere betydningen av bestandsregulerende faktorer for toppskarv på Sklinna (Røv & Nygård 2005). Dermed hadde vi en god mulighet til å analysere tidligere data som er blitt samlet inn systematisk gjennom en 25års-periode. Vi har ikke nøyaktige data på ungeproduksjonen i de ulike år på Sklinna, men gode data på kullstørrelse og andelen tomme reir i kolonien. Begge disse faktorene har betydning for antall unger som kommer på vingene. Årlig gjennomsnitt for kullstørrelse har variert mellom 2,12 og 2,85, med 2,60 som middelvei (Figur 7).

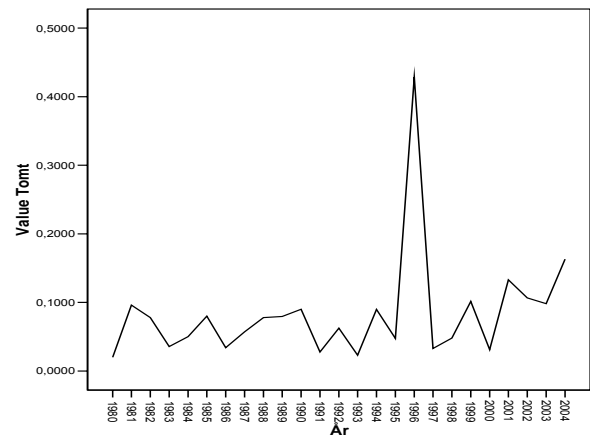
Det er ingen generell tendens til at kullstørrelsen har endret seg siden undersøkelsen startet i 1980. Andelen tomme reir har variert mellom 2 og 43 % i kolonien, med 8 % som gjennomsnitt. Heller ikke denne andelen har endret seg i noen bestemt retning i løpet av undersøkelsesperioden (Figur 8). Året 1996 var et år med uvanlig små kull og mange tomme reir. Dette året var også et dårlig år for toppskarven på Røst (Anker Nilssen 2005) og for storskarv langs hele kysten (Røv et al. 2003). Åra omkring 1996 var preget av relativt lite sei av yngre årsklasser i havet.

Figur 7. Årlig variasjon i gjennomsnittlig kullstørrelse på eggstadiet hos toppskarv på Sklinna, 1980-2004.

Toppskarvene sitter gjerne i store grupper på land (Foto: Kjell Einvik).

Figur 8. Årlig variasjon i andelen tomme reir i toppskarvkolonien på Sklinna, 1980-2004.

Vi har ikke funnet noen sammenheng mellom lufttemperaturen i vinterhalvåret og endringene i hekkebestanden på Sklinna. Heller ikke temperaturene om våren i hekkeområdet ser ut til å ha hatt noen betydning. Derimot forklarer den såkalte NAO-indeksen en god del av variasjonen både i bestandsendringer, kullstørrelse og andelen tomme reir. Denne indeksen gjenspeiler de årlige variasjonene i lufttrykk i det nordlige Atlanterhavet, og gir et bilde på innstrømmingen av atlantisk vatn inn mot Norskekysten. Det har betydning for produksjonsforholdene i Norskehavet. Analysene viser at når NAO-indeksen har høye verdier øker hekkebestanden på Sklinna, samtidig som det legges mange egg og få fugler sitter på tomme reir. Det er dermed en klar tendens til at noen år er generelt gode produksjonsår med store kull og mange aktive reir, mens andre år er hekkemotivasjonen lav og antall egg som legges er få.

Overvintring. De fleste toppskarvene fra Sklinna overvintrer i Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag (Bakken et al. 2003, Røv & Follestad 1983).

Jaktens betydning. For tiden (2006) er toppskarven fredet sør for Trondheimsfjorden, men det er grunn til å tro at det skytes en del toppskarv i de fredete områdene. Vi fant ingen sammenheng mellom antall skutte skarv (av begge arter, i følge jaktstatistikken) og variasjon i bestandsstørrelse på Sklinna. Det ser derfor ikke ut til at jaktfølsomheten i dag har noen særlig betydning for bestandsutviklingen. Jakt på toppskarv kan igjen bli tillatt i hele artens overvintringsområde. Med det betydelige vekstpotensial som Sklinna-skarven har for tiden, er det grunn til å tro at den vil tåle en viss økning i jaktbeskatningen.

Miljøgifter. I perioden 2003-2005 ble betydningen av ulike miljøgifter bl.a. på Sklinna undersøkt i et prosjekt finansiert av Forskningsrådet (Nygård et al. 2005). Det ble funnet overraskende høye nivåer av perfluorerte organiske stoffer (PFAS) i toppskarvblod og –lever, faktisk høyere enn for PCB og DDT. Slike stoffer brukes til bl.a. overflatebehandling av tekstiler og brannsløkking på oljeplattformer, og er først nylig oppdaget som miljøgifter. Den biologiske betydningen av disse stoffene er lite kjent. Det ble også funnet en negativ sammenheng mellom miljøgiftbelastning og eggvolum hos toppskarv på Sklinna, samt signifikante sammenhenger mellom hormonstatus, asymmetri og miljøgiftbelastning hos toppskarvunger. Betydningen av denne er uklar, men kan tolkes som et stressrespons forårsaket av miljøgifter.

Studier av egg og unger. Nils Røv har gjennom mange år målt størrelse på toppskarvegg i forhold til eggrekkefølgen på Sklinna. Det viste seg at det første og siste egget i kullet er relativt lite, uavhengig av hvor mange egg som blir lagt. I 3-kull er det andre egget størst, mens i 4-kull er både egg nr. 2 og nr. 3 større enn de andre. Siste egg i kullet er minst. Dette kan tyde på skarvene investerer minst i det siste egget; at det er et slags reserveegg. Vanligvis dør nemlig én eller to unger i hvert kull, og den minste ungen overlever sjelden. Det er den ungen som blir klekt sist og av det minste egget. Men dersom det skulle være ekstra gode næringsforhold eller at noen av de andre eggene i kullet ikke klekkes, vil også den minste ungen ofte overleve.

I 1994-95 undersøkte en gruppe zoofysiologer ved NTNU vekst og utvikling hos toppskarvunger på Sklinna (Østnes et al. 2001). Det viste seg at 5-10 dager gamle unger vokste raskest, mens de ennå var avhengig av å bli varmet av foreldrene. Først i en alder av 15-18 dager kunne de regulere kroppsvarmen selv. Beina på skarvungene ble først utviklet, og var like store som hos voksne skarver allerede etter 25-30 dager, mens brystmuskler og flygeeve var seinere utviklet. I et hovedfagstudium seinere (Mork 2006) ble det konkludert med at

utviklingen av temperaturregulering skjedde uavhengig av mattilgangen hos toppskarvunger.

Et toppskarvpar i full hekkedrakt (Foto: Torgeir Nygård).

Storskarv

Bestand. I 2000 hekket cirka 25 000 par storskarv i Norge, derav 8580 par nord for polarsirkelen. Etter en nedgang i hele landet i 1986-87 har bestanden

Voksen storskarv på hekkeplassen (Foto:Nils Røv).

tatt seg opp igjen, og har variert omkring et stabilt nivå gjennom 1990-åra (Røv m.fl. 2005). På Sklinna hekker storskarven på noen av de ytterste, mest eksponerte øyene i nord (Figur 9), hvor Måøya er den største lokaliteten. Nygård (1980) talte opp 800 individer i kolonien i 1978. Dette året ble det til og med observert en albino storskarv (Figur 10)! På dette grunnlaget ble det antatt at det den gangen hekket omkring 400 par. Året etter foretok Otto Frøngen og Nils Røv en flytelling, og talte ca 260 par (Røv 1982). I de fleste av åra siden 1980 er antall reir talt opp på land. Fra og med 1987 er dessuten kolonien blitt talt opp årlig ved flytelling i regi av Det nasjonale overvåkningsprosjektet for sjøfugl. Vi mangler data bare for ett år siden 1980, og det er i 1981. Det har vært godt samsvar mellom de to metodene, men antall par ved flytellingene har oftest vært noe lavere enn ved landtellingene, se Figur 11. Vi har analysert bestandsendringene i perioden ved å bruke tall fra landtellingene i de år der slike er blitt foretatt. Ellers har vi brukt flytellingene. I åra 1980 – 1986 var det ingen signifikant endring i bestanden. I gjennomsnitt hekket 384 par i kolonien, men med betydelig

variasjon fra år til år. Fra 1986 til 1987 skjedde det et sammenbrudd i hekkebestanden både på Sklinna og ellers i landet (Røv 1988). Siden 1987 har vi hatt en lineær økning i bestanden. I de siste åra (2002 – 2005) har bestanden vært over 1000 hekkende par.

Det er interessant å se at bestandene av storskarv og toppskarv samvarierer i stor grad (Figur 12). Det ser derfor ut som at disse to artene blir styrt av de samme miljøfaktorene, som sikkert er knyttet til næringsforhold som igjen styres av forholdene i havet, så som temperatur og årsklassestyrken til småfiskbestander.

Hekkekoloniene. Tidligere hekket storskarven hovedsakelig på den nordvendte siden av Måøya. Men på slutten av 1980-tallet tok skarvene også i bruk en holme som ligger rett vestafor Måøya. I de seinere åra har kolonien også utvidet seg til vestsiden av Måøya. På Stråløs, en vegetasjonsløs holme mot nordvest, har det alltid hekket noen få par (10-20 reir). Enkelte år har storskarven prøvd å etablere seg på Storværet eller på Lyngholmen, med inntil ca 100 par. Men denne etableringen har ikke vært særlig vellykket. På disse holmene er det trolig en del ferdsløse tidlig på sesongen i forbindelse med eggplukking, i en periode storskarven er ekstra sårbar.

Figur 9. Slik hekker storskarven på de ytterste skjær. Noen reir ligger såpass utsatt til at de er sårbare for sommerstormer. (Foto: Nils Røv.)

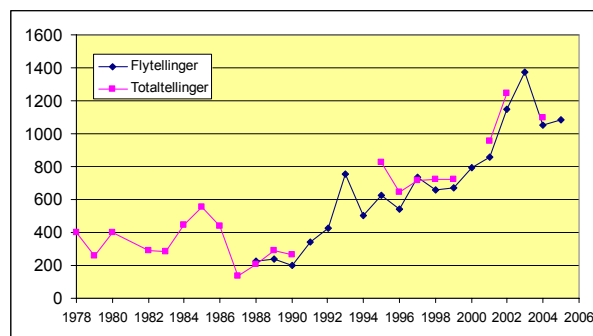
Kullstørrelse og ungeproduksjon. Ved besøk i kolonien har vi alltid registrert reirinnholdet i et utvalg reir. Antall egg har i fullagte kull variert mellom 1 og 6. En sjelden gang har vi funnet 7 egg. Gjennomsnittlig kullstørrelse i reir med innhold har vært ca. 3,7 egg. Ungeproduksjonen hos storskarv er vanskelig å registrere. I 1986 la vi ut et prøvefelt med 50 oppmerkede reir på Måøya. Produksjonen inntil ungene var ca. 3 uker gamle var 2,65 unger/par. Da var alle reir der det ble lagt egg tatt med. Men det er alltid en del reir der egg eller unger blir borte. I de reira som inneholdt unger, var det gjennomsnittlige ungetallet 2,9.

Trekk og overvintring. Et mindre antall unger er blitt ringmerket på Sklinna, mens et betydelig antall er merket på nærliggende kolonier på Vikna og i Horsvær-området. Til sammen har disse merkingene gitt ca 130 gjenfunn, som er vist i Norsk Ringemerkingssatals (Bakken et al. 2003). Resultatene viser at storskarven fra dette området

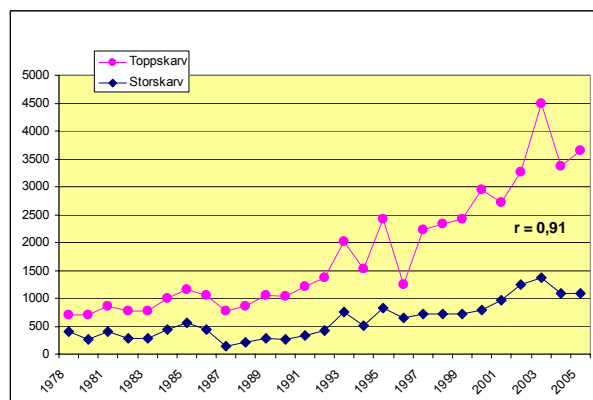
overvintrer langs norskekysten fra Trøndelag og sørover, samt ved kystene av Skagerrak og Kattegat. Noen få trekker ned mot kontinentet, unntaksvis så langt som til Middelhavet. Selv om de fleste storskarvene trekker langs kysten, kan noen fly over land direkte til Østersjøen eller Oslofjorden. Vårtrekket over innlandet er også velkjent.

Figur10. Albino storskarv, Måøya 1978 (Foto: Torgeir Nygård).

Figur 11. Utviklingen av storskarvbestanden på Sklinna, vist gjennom flytelling og tellinger fra land.

Figur 12. Utviklingen av skarvebestandene på Sklinna 1978-2005

Lunde

Lundekolonien på Sklinna er den eneste større hekkeforekomsten av denne arten mellom Runde i Møre og Romsdal og Lovund i Nordland. I og med at lunden er avhenging av yngel av nøkkelarter som sild, sil og torskefisk i de frie vannmasser for å få fram unger, er den en god indikator for forekomsten av kommersielt viktige fiskearter. Den kan derfor være i stand til å si oss noe om tilstanden i havet på denne viktige kyststrekningen. Overvåkingen skjer ved å telle bestanden i tre utvalgte prøvefelt, som er de samme hvert år. Enheten er tilsynelatende okkuperte reirganger. Tegn på hekking er fersk graving og trafikk, kombinert med spor av fjær, dun og fragmenter av vegetasjon i huleåpningen. Resultatene er vist i Figur 13. Hvert femte år blir det foretatt totaltelling av bestanden på alle øyene, og tellingene blir utført etter inndelingen som vist på kartet (Appendiks D). Dette er et tidkrevende arbeid, men det gir oss "fasiten", og er en kontroll på om prøvefeltene gir en korrekt indeks, og det har de faktisk gjort (Figur 14), selv om de omfatter bare ca 3 % av bestanden. Korrelasjonskoeffisientene mellom prøvefelt 2-4 og hele hovedkolonien på Heimøya er 0,96, og mellom prøvefeltene og Hansholmen er den hele 0,99. Selv om prøvefeltene inneholder bare ca 3. % av totalbestanden, viser det seg at de gir en svært god indeks på bestandsvariasjonene. Dette er sannsynligvis fordi lunden er svært stedtro, og kommer tilbake til samme hullet hvert år. Nye rekrutter til bestanden vil også prøve å etablere seg i de tettste delene av kolonien.

Som del av Det nasjonale sjøfuglprosjektet ble det gjennomført systematiske studier av lundens næring og reproduksjon på Sklinna i 1981-1983. For å beregne hekkesuksess, ble et utvalg reir merket i rugeperioden og så kontrollert i slutten av ungeperioden. Da ble også ungenes vekst og utvikling undersøkt. Ungenæringen ble studert ved å fange voksne fugler (i mistnett) når de kom flygende inn til kolonien med mat i nebbet.

Byttedyrene (små fisk) ble artsbestemt, veid og målt. På den måten fikk vi et godt bilde av både kvaliteten og kvantiteten av ungenes næring. Resultatene på Sklinna ble sammenliknet med liknende studier på andre deler av kysten, bl.a. Runde og Røst. I 1980-1982 var det nærmest total ungedødelighet i et område fra Lovund til og med Lofoten, noe som ble sett i sammenheng med næringsmangel som følge av sammenbruddet i den atlantiskandiske sildestammen. Likevel var ungeproduksjonen for lundene på Sklinna middels til god i 1981-82. Yngel av torskefisker (mest sei og hyse) dominerte næringen disse åra. Året etter (1983) var et meget godt år for lundefuglene i hele landet, også Sklinna. Det året dominerte sil og

sildeyngel i næringsprøvene. Studiene på Sklinna bidro til at vi kunne danne oss et mer fullstendig bilde av de problemene som mange sjøfuglarter hadde i 1970- og 1980-åra. Med områdets "strategiske" plassering på den norske Atlanterhavskysten gjenspeiler forholdene på Sklinna på mange måter det generelle bildet for våre sjøfugler på denne viktige delen av kysten.

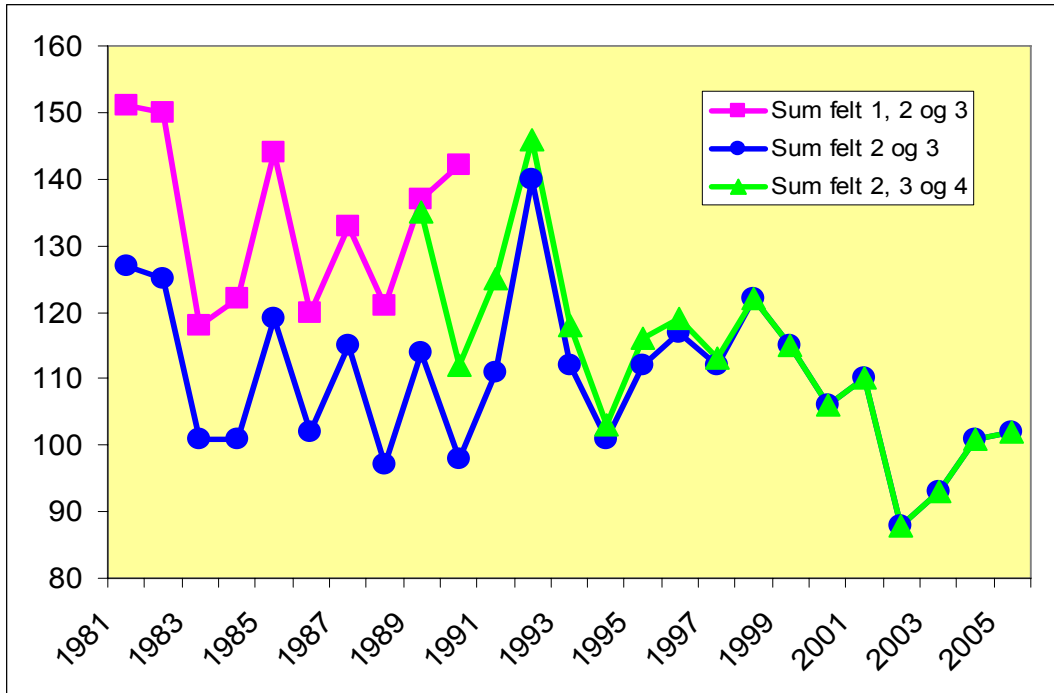
Det er bekymringsfullt at bestanden på Sklinna ser ut til å gå sakte men sikkert tilbake (Figur 14). Nedgangen i perioden har i gjennomsnitt vært ca 3 % pr år. Fortsetter denne tendensen, vil bestanden være under 1000 par omkring 2040. Normalt vil omkring 95 % av de voksne lundene overleve fra år til år. Dersom dødeligheten hos de voksne av en eller annen grunn er økt, vil rekrutteringen av ungfugler ikke være tilstrekkelig til å sikre bestanden på lang sikt, selv om ungeproduksjonen er god. Sklinna er en meget godt egnet lokalitet for å studere lundens populasjonsdynamikk.

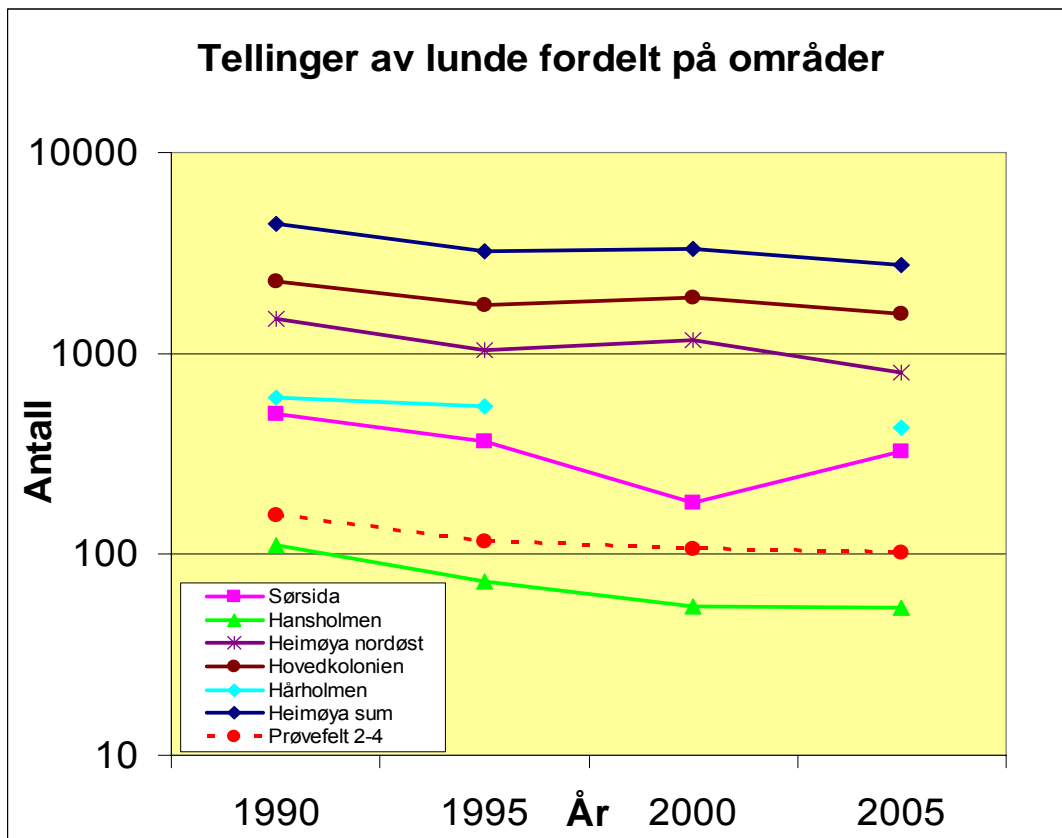
Lunde på Sklinna. (Foto: Kjell Einvik).

Lundene samler seg ofte i små flokker i koloniene utpå kvelden. (Foto: Torgeir Nygård).

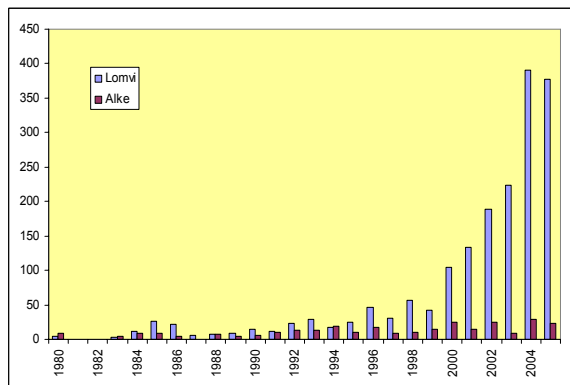
Figur 13. Utviklingen i antall okkuperte reirganger av lunde i prøvefeltene på Sklinna 1981-2005. Prøvefelt nr. 1 ble sprengt vekk etter hekkesesongen i 1990 for å gi plass for en ny molo. Felt nr 4 ble etablert vest for dette, da vi antok at de som ble fordrevet ville grave seg nye huler i nærheten. Dette skjedde bare i liten grad, og dette feltet er etter hvert blitt forlatt.

Figur 14. Bestandsutviklingen hos lunde i forskjellige delområder og prøvefeltene på Sklinna 1990-2005. Hårholmen ble ikke talt i 2000.

Lomvi

Lomvien er den arten som har hatt den mest positive utviklingen på Sklinna av samtlige sjøfuglarter. Fra det ble observert fem egg i 1980, har bestanden økt jevnt og trutt, og de siste åra har vi talt nesten 400 egg, de fleste i storsteinsura på Heimøya Figur 15. En må dessuten anta at vi ikke finner alle eggene. Bestandsutviklingen er spesielt gledelig i og med at hekkebestanden i de fleste andre sjøfuglkolonier på Norskekysten har gått dramatisk tilbake (Lorentsen 2005). På Røst og på Hjelmsøya i Finnmark setter man problemene delvis i sammenheng med predasjon på åpne reirhyller fra havørn, noe den unngår ved å hekke i ur på Sklinna.

Figur 15. Antall lomvi- og alkeegg funnet under de årlige sjøfugltellingene på Sklinna.

Lomvi sammen med toppskarv i Storura (Foto: Torgeir Nygård)

Alke

Alkebestanden har ikke hatt den samme utviklingen som lomvibestanden, selv om den har hatt en viss økning. Det meste vi har funnet er 29 egg (2004), men denne arten hekker gjerne enda mer skjult i ur enn lomvien, og er derfor vanskelig å telle. Det er derfor grunn til å anta at den reelle hekkebestanden er større.

Alken hekker i ur på Sklinna, i hovedsak på Heimøya (Foto: Kjell Einvik).

Teist

Bestanden av teist er meget betydningsfull. Gode reirplasser bl.a. i den gamle moloen og fraværet av mink er viktig for teisten, men rike fiskeplasser i gruntområdene har også stor betydning. Ved siden av Halten og Bremstein er Sklinna blant landets viktigste enkeltlokaliteter for teist. Teisten hekker på flere steder på øyene, men de viktigste koloniene er gammelmoloen, nymoloen og slippen.

Teister på Sklinna (Foto: Kjell Einvik)

Også i mursprekkene ved havna hekker det flere par teist, og her er de lette å observere og fotografere, da disse fuglene er vant til trafikk. Det er vanskelig å få gode tall på teisten, da reirene er så godt skjult. I 1980 ble hekkebestanden anslått til 2-300 par (Røv 1982). Den 31.05.1984 ble det talt 430 individer på sjøen, og hvis en antar at maken ligger på egg, burde dette gi like mange hekkende par. Muligens hadde ikke alle fuglene lagt seg opp ennå, men på den annen side kunne det også være at det befant seg fugl utpå sjøen. Et estimat på 400 par synes derfor rimelig.

Ærfugl

Ærfuglen har gått jevnt og sikkert tilbake over tid, uvisst av hvilken grunn. Det ble registrert 51 reir bare på Heimøya under merking 1.06.83. Under lundetellinga i 2005 ble det registrert 36 reir på Heimøya og Hansholmen totalt og 14 reir på Hårholmen. Totalbestanden er i dag trolig under 100 par, mot anslått ca 200 par i 1980. Over 1000 hanner ble registrert i Hortavær og Sklinna i mai 2000 (FKu), trolig en vesentlig andel mytefugl fra et større område. I juni 1980 ble det registrert 935 mytende hanner bare i Sklinna. Dette er sannsynligvis fugl som hekker andre steder.

Øvrige totaltellingar på høsten: 43 ind. 5.10.91 (THa). 209 ind. 24.09.93 (THa). 210+ ind. 26.09.96 (THa, FJa, MVa, MMy), 1150 ind. 21.09.00 (THa, PIV, FKU), 1370 ind. 24.09.01 (THa, GBa, FKU, GRu).

Under en helikoptertelling av ærfugl 24. juli 1985 ble det talt 1176 mytende hanner ved Sklinnafesene, men bare 86 i Sklinna (Nils Røv, Torgeir Nygård, Arne Follestad).

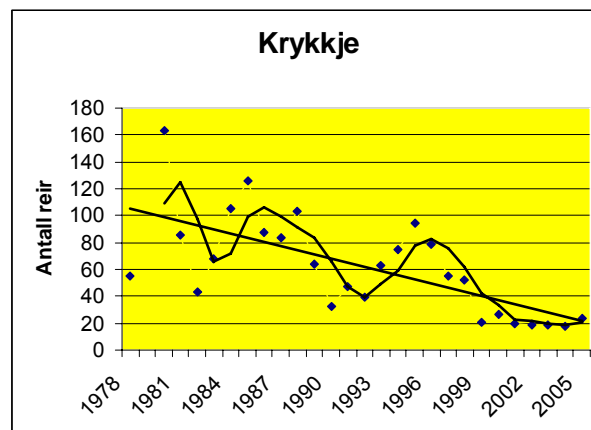
Nils Røv fanger ærfuglhunn på reir for å ta biometri (Foto: Torgeir Nygård).

På 1980-tallet fanget vi en god del ærfuglhunner på reir for å ta mål av de ulike kroppsdelene som del av en landsomfattende studie av ærfuglens biometri. Fuglene ble også ringmerket. Resultatene viste at Sklinna kan betraktes som en typelokalitet for den vestnorske bestanden som hekker mellom Rogaland og Troms. Lenger nord er fuglene større.

Det er også ærfuglene på Skagerrak-kysten, som tilhører Østersjøbestanden, men som er morfologisk ulik de nord-norske. I vinterhalvåret får kysten av Trøndelag og Helgeland besøk av ærfugl fra Østersjøen. Dette kom klart fram ved undersøkelser av oljedrepte ærfugl i forbindelse med havariet av den greske båten Deifovos på Helgelandskysten i januar 1981. Mange av de omkomne ærfuglhannene hadde gulaktige nebb og var betydelig større enn de andre. Oppfølgende studier viste typiske mål for Østersjø-ærfugl. Det kan også nevnes at det samtidig ble funnet en god del ærfugl fra Svalbard. Disse var mindre og hannene hadde kraftig gulfarvete nebb. Vinters tid kan vi anta at det finnes ærfugl fra flere ulike populasjoner også på Sklinna.

Krykkje

Denne lille måkefuglen har hatt en ganske dramatisk tilbakegang på Sklinna i en årrekke (Figur 16). Den har hekka på flere steder på øyene, bl.a. på Skarholmen, men som oftest hekker den bare på Heimøya. Her har den de siste åra lagt de fleste reirene mellom nordre og midtre ura, mange av dem i en gammel jernleider, og noen i berget mellom nordre og søndre ura. Enkelte ganger har noen par lagt reirene i en liten bergvegg ovenfor en liten dam på søndre del av øya, som vi derfor kaller "Krykkjedammen". Dette er imidlertid en ustabil koloni. Hva den kraftige tilbakegangen på Sklinna skyldes, er det vanskelig å si noe sikkert om. I løpet av perioden har koloniene på Rørvik hamn og på Sør-Gjæslingan økt kraftig, men vi vet ikke om det er noen utveksling mellom disse.

Figur 16. Antallet opptalte krykkjereir på Sklinna 1978-2005. Det mangler data for 1979. 1981 og 1982 er ufullstendige tellinger. Kurvene viser henholdsvis et lineær regresjon og et tre års glidende gjennomsnitt gjennom datapunktene.

Krykkje på reir med unge (Foto: Torgeir Nygård).

Sildemåke

Rundt 1980 var det en hekkebestand av sildemåse på 15-20 par på Sklinna, de fleste på Sturværet. Alt tyder på at de fleste av sildemåkene her tilhører underarten Nordlig sildemåke *Larus fuscus fuscus*, som er oppført på den norske rødlista som direkte truet. I likhet med mange andre av hekkekoloniene til denne arten langs kysten av Midt- og Nord-Norge har bestanden gått tilbake. Det er antatt at dette har sammenheng med næringsmangel i 1970- og 1980-åra bl.a. som følge av sammenbruddet i den atlantiskandiske sildestammen. I de seinere åra er det registrert en viss positiv utvikling i noen områder. Den nordlige sildemåken overvintrer i Øst-Afrika. Det kan derfor tenkes at noe av årsakene til tilbakegangen også kan finnes der. Enkelte lysere individer av underartene intermedius og graellsii er også observert på Sklinna.

Gråmåke og Svartbak

Disse artene dominerer blant måkene, og i et antall av flere hundre par av hver art. Det har forekommet en del eggsanking opp igjennom åra, men bestanden synes allikevel å ha holdt seg ganske stabil. De hekker gjerne i blandete kolonier, men også i ganske separerte. Svartbaken har en tendens til å hekke på de mest eksponerte stedene, eksempelvis er kolonien lengst sørvest på Heimøya en ganske ren svartbakkoloni, mens den midt overfor det nye steinbruddet i hovedsak består av gråmåke.

Et svartbakpar holder vakt (foto Torgeir Nygård).

Havsvale og stormsvale

Disse fuglene er spesielle ved at de nesten bare er aktive ved land om natta, og da fra august og utover høsten. De er svært dårlige til beins, så dette er sikkert en tilpasning mot predatorer. De er nødt til å hekke såpass seint på året, da det er for lyst midtsommers. Hannene velger en bergsprekk eller ei hule, der de lager en merkelig surrende lyd som skal tiltrekke hunnen. De svermer rundt omkring i mørket, og ved å spille av denne lokkelyden fra en kassettspiller kan en lure mange til å gå i et tynt nett (mistnett) spent opp bak lydkilden (Figur 17). På denne måten er det opp igjennom åra blitt fanget 42 havsvaler og 18 stormsvaler. Dette har gitt mange interessante data, for gjenfangstprosenten er stor. Av de havsvalene vi har merka på Sklinna er seks blitt kontrollert på Herynken på Røst, fra seks dager til to år etterpå, en er blitt kontrollert på Runde i Møre og Romsdal året etter, en to år etter på Kråkenes fyr i Sogn og Fjordane. Vi har også kontrollert fugler som er merka andre steder, slik som den første havsvala vi noen gang fanga som var merka ni dager før på Runde, og vi har fått en gjenfangst av en fugl merka på Herynken.

Den mest spesielle gjenfangsten er vel den av en stormsvale som vi merka på Sklinna 16. august 1989, som ble kontrollert den 22. juli 1990 på Sule Skerry utenfor Ytre Hebridene i Skottland! Dette er ett av to utenlandsfunn for stormsvale merka i Norge i det hele!

Svært lite er kjent omkring hekkeforekomsten av disse små stormfuglene i Norge, og vi bestemte oss derfor for å undersøke om de virkelig hekka på Sklinna slik som vi trodde (Nygård & Einvik 1991). Tidligere var arten påvist hekkende bare på Røst og på Bleiksøya i Troms. I perioden 14-17 august 1989 satte vi på en 1,5 grams radiosender på stjerten av to havsvaler og en stormsvale fanga i nett. En av disse ble lokalisert ved hjelp av peileutstyr til en sprekk i veimuren opp fra kaia til fyret. Den ga lyd fra seg, og vi hørte den bevege seg, men den var for langt inn til å bli observert. Den 9. august året etter ble et mistnett satt opp foran sprekken i muren der vi hadde hørt den året før. Klokket halv fire om natta hang den samme fuglen som vi hadde

radiomerka året før i nettet! Radiosenderen var mista, som forventat, men ringen avslørte dens identitet. Det er derfor hevet over enhver rimelig tvil at havsvala hekker på Sklinna. Vi har ingen tilsvarende indikasjoner for stormsvale, men de fleste fuglene vi fanger av begge arter har velutvikla rugeflekk, uten at dette er et bevis i seg sjøl.

Stormsvale fanget på Sklinna (foto Torgeir Nygård).

Figur 17. Kjell plukker havsvala ut av mistnett ei augustinatt (foto Torgeir Nygård)..

Havørn

Denne arten er sannsynligvis nyetablert på Sklinna, selv om den sikkert har vært her lenge før øyværet ble befolket. Fjær ble funnet allerede ved første besøk i 1978, og pyntet reir ble funnet første gang i 1985. Første påviste hekking var i 1990, og siden den gang har det vært jevn og god produksjon, med en eller to unger nesten hvert år. Ungene er blitt ringmerket, men det har ikke gitt noen gjenfangster ennå. De siste åra har reproduksjonen vært lav, og i 2005 ble en voksen hunn funnet død med splintret overnebb på Heimøya i juni. Vi vurderte skaden til sannsynligvis å være forårsaket av geværskudd, da det var vanskelig å forestille seg at en slik skade kunne oppstå på noen annen måte. I samme tidsrom var det også begått hærverk på båt og

skilting på Sklinna. Se Appendiks F for havørnas hekkehistorikk og –suksess på Sklinna.

Havørnunge på reiret på Sklinna, mai 2004, tatt i forbindelse med ringmerking (Foto: Torgeir Nygård).

Sklinnas betydning som sjøfugllokalitet

Sjøfuglbestandene

Sklinna er den eneste sjøfuglkolonien mellom Runde og Lofoten som har en noenlunde "komplett" sammensetning av sjøfugler, som innbefatter alt fra måser og terner til skarver, alkefugler og ærfugl. Den relativt begrensede utstrekningen gjør at det er ikke plass til hundretusener av fugler slik som på Røst, men allikevel gir Sklinna rom for forekomster som er ganske unike. Sklinna er Trøndelags klart største sjøfuglkoloni, og for enkelte arter så er den også av nasjonal og internasjonal betydning. Toppskarvbestanden her har vokst til å bli landets, og kanskje verdens største hekkekolonier. Storskarvkolonien er også blant de store i landet. Bestanden av teist er meget betydningsfull, noe som sikkert skyldes fraværet av mink. Bare bestanden på Froan i Sør-Trøndelag og Bremstein på Helgeland kan måle seg i størrelse i denne regionen. Bestanden av lomvi har vist en betydelig vekst, i en periode der de fleste andre koloniene i landet har hatt kraftig tilbakegang. Enten skyldes dette svært stor overlevelse, ellers må det skyldes innvandring fra andre kolonier.

Forskning

Sklinna er et av de beste stedene en kan tenke seg for sjøfuglforskning. Her hekker fuglene rett utenfor døra, og her fins det hus å være i, strøm, telefon, dusj, radio og TV. Studenter og ansatte ved NTNU i Trondheim har benyttet denne muligheten i mange år, og det har blitt produsert mye vitenskap basert på forskningen på Sklinna, spesielt når det gjelder fysiologisk forskning på sjøfugl og økotoksikologi (Bech et al. 1998, Bech & Ostnes 1999, Bech et al. 1987, Brunvoll 2004, Moe 2004, Moe et al. 2004,

et al. 1999, Oestnes et al. 2001, Vongraven et al. 1987, Østnes 1997, Østnes & Bech 1996, Østnes & Bech 1997, Østnes et al. 2001). At Sklinna nå er vernet gjør området ekstra verdifullt for forskningen, sammen med områdets ekstremt isolerte beliggenhet. Her kan sjøfuglbestandene utvikle seg fritt uten forstyrrelse eller inngrep i naturen, men det setter også ekstra krav til de forskerne som får tillatelse til å gjennomføre sine studier i området. De er en privilegert gruppe som må vise ekstra aktsomhet i sjøfuglkoloniene og samarbeide nært med forvaltningsmyndighetene.

Nils Røv måler toppskarvegg (Foto: Torgeir Nygård).

Det blir mer og mer tydelig at lange tidsserier er nødvendige for å forstå endringene i naturen, spesielt de som foregår over lang tid. Sjøfuglbestandene er helt prisgitt forholdene i havet. Temperatur- og næringsforhold er bestemmende for hvor sterke de ulike årsklassene av forskjellige fiskearter blir. Disse svingningene kan svinge med lange tidsperioder. Økt kaldvannsutstrømming til Atlanterhavet vest for Grønland senker sjøtemperaturen, men det trenger ikke å gi seg utslag på Norskekysten før flere år senere. Gjennom en systematisk og møysommelig datainnsamling gjennom mange år kan en litt etter litt sette sammen meteorologiske, fysisk/kjemiske og biologiske data

til et puslespill som en etter hvert får biter nok til å forstå. Vi håper å bidra til dette gjennom fortsatte undersøkelser på Sklinna.

Observasjoner av fugl og pattedyr

Kartleggingen av sjøfuglbestandene på Sklinna i 1978 (Nygård 1980) og i 1980 (Røv 1982) danner basis for vurderingen av utviklingen av bestandene. Overvåkningsarbeidet på Sklinna har vært knyttet til bestemte arter og er hovedoppgavet på disse turene. Tiden tillater ikke en full kartlegging hvert år. I tilknytning til de årlige tellingene har vi også notert observasjoner av andre arter. Vi tror at vi i løpet av de 25 år registreringene har pågått har fått en god oversikt over fuglefaunaen der ute.

De aller fleste sommerobservasjoner er gjort av forfatterne i perioden fra slutten av mai til og med august. Det samme gjelder vinterregistreringen i 1984. Hovedregistreringen foregår normalt i første halvdel av juni. Observasjoner i august er knyttet til arbeid med stormsvale og havsvale. Enkelte observasjoner kan være gjort av personer som har deltatt på en eller flere av turene til Sklinna. Disse er i tilfelle angitt.

Arbeidslaget oppsummerer resultatene fra ei økt. Fra venstre: Nils Røv, Kjell Einvik og Torgeir Nygård (Foto: Ulla Falkdalen).

Grundigere forskningsprosjekt har vært gjennomført av NINA og NTNU i juni og juli. Disse prosjektene har gitt forskere og studenter anledning til å være på Sklinna over lengre tid, ofte flere uker i strekk. Registreringer gjort i forbindelse med dette arbeidet er også lagt inn.

Observasjonsturer til Sklinna.

Trond Haugskott har ledet slike turer nærmest årlig i perioden 1991-2002. Med unntak av 1992, da turen gikk i slutten av mai,

har disse registreringene konsentrert seg om høsttrekket i perioden 20.09 – 15.10. Disse observasjonene er alle godkjent av LRSK/NSKF. I tillegg har vi fått tilgang til data fra andre fuglefolk som har vært på Sklinna.

Franz Kutschera har gjennomført en del registreringer på oppdrag fra Fylkesmannen. I hovedsak har dette vært totaltelling av enkeltarter som grågås og ærfugl, men som også her har medført en del tilleggsobservasjoner.

Observatører:

Artslista er basert på registreringer av følgende observatører (forkortelser i parentes):

Trond Haugskott (THa), Trond Sørhuus (TSø), Halvor Sørhuus (HSø), Frode Jacobsen (FJa), Morten Vang (MVa), Magne Myklebust (MMy), Einar Sæther (ESæ), Terje Gimnes (TGi), Per Inge Værnesbranden (PIV), Franz Kutschera (FKu), Georg Bangjord (GBa), Geir Rudolfsen (GRu), Jan Eivind Østnes (JEV), Arnold Hamstad (AHa).

Mange har vært med og hjulpet til under registreringene opp igjennom årene, heriblant Ole Martin Dahle, Ulla Falkdalen, Steinar Garstad, Svein-Håkon Lorentzen, Tor Egil Kaspersen, Kjartan Knutsen, Bertil Nyheim, Paul Harald Pedersen, Lars Røv, Otto Sandnes, Asbjørn Thingstad, Kjartan Trana og Bjørnar Wiseth.

Dersom ingen observatør er angitt er observasjonen gjort av forfatterne.

Koder

A = voksenfugl sett i hekketida i egnet habitat
B = mulig hekking
C = sannsynlig hekking
D = påvist hekking
T = trekk-/tilfeldig observasjon (v=vår, s=sommer, h=høst, vi=vinter, å=hele året)

Juv. = ungfugl, ad. = voksenfugl

I alt er det påvist 30 hekkende arter (D-kode), 5 er sannsynlig hekkende (C-kode), en er mulig hekkende, mens 17 er sett i hekketida i egnet habitat. I alt 111 arter er observert på trekk eller tilfeldig (hvorav to er usikre). Til sammen utgjør dette 164 arter totalt, og Sklinna er på den måten en av de heteste stedene for de som er ute etter å observere sjeldenheter i fylket!

Det speides etter fugl! (Foto: Kjell Einvik).

Artsliste

Fugl

Dykker ubestemt (T, h)
Ett ind. Fløy forbi Sklinna 28.9.96 (THa m.fl.).

Smålom (T, v, h)
Enkeltindivider på streif om sommeren, regelmessig i småflokker på høsttrekket

Storlom (T, h)
Enkeltindivider observert på høsttrekk, bl.a. ett ind. 30.09.96. 2 ind. 11.10.97, (THa, FJa, MVa, MMy).

Islom (T, h)
Regelmessig forbi Sklinna i lite antall i slutten av september – midten av oktober (THa).

Gulneblom (T, h)
Regelmessig forbi Sklinna i lite antall i slutten av september – midten av oktober (THa).

Havhest (A)
Enkeltindivider observeres årlig i juni. 6 ind. på bakken i lundekolonien på Heimøya 4.06.85 (hekkeatferd), men hittil ingen etablering. Regelmessig i større antall på høsten, bl.a. min. 200 ind. 26.09.01 (THa, GBa, FKU, Gru).

Havhest på land på Heimøya. (Foto: Kjell Einvik).

Storlire (T, h)
Ett ind. 26.09.95. Første funn i Trøndelag (THa, FJa, MVa, MMy).

Grålire (T, h)
1-2 individer observert år om annet i august/september i perioden 1984-2002, maks. 5 ind. (THa m.fl.).

Havsvale (D)
I alt 34 individer ble fanget i mistnett 1984-90, ytterligere 30 mellom 1995-2001. Påvist hekkende 17.08.89. Samme individ kontrollert 09.08.90. Usikker bestandsstørrelse, men neppe svært stor (under 50 par?).

Havsvale er dårlig til å ta seg fram på bakken. (Foto: Torgeir Nygård).

Stormsvale (C)
I alt 18 individer fanget i mistnett 1987-90. Sannsynlig hekkende, men antageligvis færre enn havsvale.

Havsule (A)
Observeres sjelden om sommeren. 4 ind. 23.06.94 (JEØ). Økende antall i august. Om høsten meget tallrik, opptil flere hundre ind. sett samtidig. (THa, FKU). I følge fyrbetjeningen skulle den ha gjort hekkforsøk i 1978, men denne observasjonen må betraktes som usikker (Nygård 1980). Et individ skal også ha holdt til i toppskarvkolonien tidlig på våren i 1981 (Røv 1982)

Storskarv (D)
Vanlig hekkefugl. Godt etablert i kolonien på Stråløs og Måøya. Nyetablert subkoloni fra 2002 på Størværet. Bestanden er økende, men varierer noe, og dette kan muligens skyldes variasjoner i den nærliggende kolonien på Sklinnaflæsene. Maksimumstall er 1242 par i 2002.

Toppskarv (D)
Vanlig hekkefugl. Hovedkolonien er på Heimøya og Hansholmen, men mange småkolonier fins rundt omkring på holmene. Sterkt og jevnt økende bestand fra 435 par i 1980 til 3124 par i 2003.

Egg til frokost? Original hekkbiotop for toppskarv i den siste rorbua som sto på Sklinna (Foto: Kjell Einvik).

Gråhegre (T, s, h)

Enkeltindivider eller småflokker observeres observeres sommer og høst (THa m.fl.).

Kortnebbgås (T, v, h)

Observeres på trekket vår og høst, bl.a. 300 ind. 21.05.86.

Tundragås (T, h)

Underart flavirostris, 6 ind. 22.09.00, 7 ind. 25.09.00 (THa, PIV, FKU)

Grågås (D)

Vanlig hekkefugl. 100 ind., storparten kull, registrert august 1986 (FKU). Dette indikerer en hekkebestand på ca 20 par. Stabil bestand.

Grågåsa hekker på Sklinna (Foto: Nils Røv).

Kanadagås (T)

1 ind. 18.08.88 (FKU).

Kvitkingås (T, v, h)

Observeres på trekket vår og høst. Enkeltindivider om våren, bl.a. 2 ind. Joholmen 4.06.85, 2 ind. overflygende 25.05.04. Større flokker observert overflygende på høsttrekket, bl.a. 270 ind. 23.09.93. (THa), 354 ind. 26.09.96 (THa, FJa, MVa, MMy) og ca 2000 ind. 22.-23.09.01 (THa, GBa, FKU, GRU).

Ringgås (T, h)

Observert på høsttrekket, bl.a. en juv. Sklinna 21.09.01 (THa, GBa, FKU, Gru), 50 ind. 22.09.95 (THa, FJa, MVa, MMy), 2 flokker tils. 200 ind. 27.09.00 (FKU).

Gravand (T)

Obs. 10.06.95 (JEØ).

Brunnakke (A)

Opptrer fåtallig, men regelmessig om høstgen, bl.a. 3 ind. 25.05.04.

Krikkand (A)

Opptrer fåtallig og uregelmessig, 1 ind. 22.06.80, 3

ind. 18.05.92 (AHa), 1 hann 2.06.99.

Stokkand (D)

Sjelden hekkefugl, reir m 9 egg funnet på Heimøya 8.06.05. Ellers få sommerobservasjoner, 1 hann 21.05.86, 1 ind. juni 95 (JEØ), men flere høstobservasjoner (THa m. fl.).

Stjertand (T, h)

3 ind. trakk forbi Sklinna 3.10.99. (THa, ESæ, TGi).

Ærfugl (D)

Vanlig hekkefugl, minkende bestand.

Rugende ærfuglhunn på Hansholmen. (Foto: Torgeir Nygård).

Havelle (T, å)

Regelmessig i lite antall høst og vinter, bl.a. 43 ind. 8.02.84. Sporadisk observert tidlig sommer; 1 ind. 21.06.80, 1 ind. 22.08.84, 1 hunn 21.05.86, 50 ind. 21.05.86 (ved Stråløs), 1 ind. 10.06.92 ved Joholmen, 14 hanner og 11 hunner 25.05.04

Svartand (T, v, h)

Observeres sporadisk i lite antall under trekket vår og høst, bl.a. 40 ind. 21.05.86 og 50 ind 23.09.2000 (THa m. fl.).

Sjørre (T, v, h)

Observeres sporadisk i lite antall under trekket vår og høst, bl.a. 10 ind. 23.08.84

Kvinand (T, s)

Enkeltindivider observert sporadisk, bl.a. 1 hunnfarget ind. i tjern vest på Heimøya 6.06.01 og 1 hunnfarget ind. 15.06.01.

Siland (C)

Vanlig, sannsynlig hekkende, obs. bl.a. 2 par 21.05.86.

Havørn (D)

Første gang registrert med vellykket hekking i 1990, men er blitt registrert siden første besøk i 1978. I følge fyrbetjeningen hekket havørna år om annet også før dette. Reirlokalteten blir undersøkt i forbindelse med besøk i storskarvkolonien. Siden denne ligger i ytre deler har ikke været tillatt besøk hvert år.

Hønehauk (T)

Funn av vinge av ung hønehauk ved lundekolonien 9.06.93, 1 juv 9.10.93 (PIV).

Fjellvåk (T)

1 ind. 31.05.83.

Tårnfalk (T)

1 juv 11.08.88, sett flere ganger om høsten av THa.

Aftenfalk (T)

En 1K Sklinna 2.10.96. Det andre funn i N-Trøndelag. (THa, FJa, MVa, MMy).

Dvergfalk (T, h)

1 juv 12.08.88, 1 ind. 10.10.93 (PIV), sett flere ganger om høsten av THa.

Lerkefalk (T)

1 usikker observasjon 31.05.90.

Jaktfalk (T, å)

Enkeltindivid observert år om annet, både sommer og vinter. Observasjonene er stort sett av unge fugler, bl.a. 1 juv. m. nyslått lunde 29.05.84, 1 juv. 8.2.84, 1 ind. 30.05.89, 1 hann i myting 27.-31.05.90, 1 ungfugl i myting 9.08.90, ett ind. 28-29.05.92, 1 relativt utfarget ind. over havna 8.06.93, 1 juv 24-25.09.93, 1 ind. obs vest på Heimøya juni 96, 1 ungfugl 2.06.99.

Vandrefalk (A)

Enkeltindivider observeres regelmessig, oftest ungfugler, men av og til utfargete individer. Hovedbytte for jaktfalk og vandrefalk synes å være lunde. Observasjoner: 1 ind. 30.05.89, 1 ind. (storfalk ub.) 16.06.94, 1 subad. Heimøya 28.05.97, 1-2 ind. 2.06.99, 1 ind. 7.06.01 (Ole Martin Dahle), 1 ad 12.06.03, 1 juv.? hunn 25.05.04, 1 ad. hunn 8.06.04. Observeres ellers jevnlig hver høst, som regel ungfugler (THa m. fl.).

Vannrikse (T, h)

Ett ind. funnet nylig drept 27.09.96. (THa, FJa, MVa, MMy), ett ind. 1.10.99. (THa, ESæ, TGi), ett ind. 24.09.00. (THa, PIV, FKU).

Sothøne (T)

1 ind. Hansholmen 4.06.02.

Tjeld (D)

Vanlig hekkefugl. Observert inntil 3 reir årlig. Bestanden anslås nå til ca. 10 par (15 par i 1980).

Sandlo (A, T, h)

Fåtallig og uregelmessig om sommeren. Vanligere på høsttrekket. Observasjoner: 10 ind. 22.08.84, 3 ind. 31.05.88, 1 ind. 11.08.88, 1 ind. 8.06.05

Heilo (A)

Observeres regelmessig men fåtallig om høsten. Andre observasjoner: 1 ind. 21.05.86, 2 ind. 11.08.88, 3 ind. 15.08.89, 1 ind. 30.05.90, 1 ind. 5.06.02.

Tundralo (T, h)

Regelmessig i lite antall på høsttrekket (THa).

Vipe (T, h)

Observeres fåtallig og uregelmessig om høsten (THa). 2 ind. 18.-21.05.92 (AHa).

Polarsnipe (T, h)

Fåtallig og uregelmessig på høsttrekket (THa).

Sandløper (T, h)

2 ind. 29.09 og 3 ind. 1.10.96. (THa, FJa, MVa, MMy). Ett ind. 1.10.99. (THa, ESæ, TGi), 9 ind. 23.09.01 (THa, GBa, FKU, Gru).

Dvergsnipe (T, h)

Noen få observasjoner på høsttrekket (THa).

Fjæreplytt (T, v, h, vi)

Observeres regelmessig på trekket vår og høst, bl.a. 15 ind. 27.07.78, 300 ind. 21.05.86 og 30 ind. 9.08.90. Overvintrer; bl.a. 30 ind. 8.02.84.

Myrsnipe (C)

Observeres regelmessig men fåtallig om høste (THa m. fl.). Trolig hekkende år om annet. Observasjoner. 3 ind. 21.05.86, 1 ind. 11.08.88, 2 ind. 15.08.89, Ett par ind. Hårholmen 10.06.05.

Brushane (T, h)

Observert på trekk. 1 hann 11.08.88, 15 ind. 12.08.88, 1 hunn 15.08.89. Noen få obs. fra september (THa m.fl.).

Kvartbekkasin (T, h)

Enkeltindivid observert nesten årlig på høsten, bl.a. 7.10.91 og ett ind. 27.09.02(THa, FKU)

Enkeltebekkasin (D)

Vanlig, men fåtallig, hekkefugl.

Dobbeltbekkasin (T)

3 ind. 18.05.92 (AHa)

Lappspove (T, h)

Fåtallig og uregelmessig. (THa)

Småspove (T, s)

Enkeltindivider observert uregelmessig. 7 ind. 27.07.78, 1 ind. 21.05.86. 1 ind. 3. og 8.06.94.(JEØ)

Storspove (T)

Enkeltindivider observert uregelmessig. 8 ind. på trekk 23.08.84, 1 ind. 29.06.04, elles regelmessig, men fåtallig om høsten (THa m. fl.).

Sotsnipe (T)

1 ind. 12.08.88 (THa), 1 ind 22.09.00 (FKU).

Rødstilk (A)

Enkeltindivider observert uregelmessig. 1 ind. 31.05.83, 1 ind. 11.08.88, 1 ind. 1.06.89, 1 ind. 29.05.90, regelmessig i lite antall om høsten (Tha m.fl.).

Strandsnipe (A)

Enkeltindivider observert uregelmessig. 1 ind. 31.05.83, 1 ind. 30.05.84, 1 ind. 21.05.86, 1 ind. 11.08.88.

Steinvender (D)

Vanlig, men fåtallig, hekkefugl. Overvintrer. Observasjoner: bl.a. 3 ind. 27.07.78, 10 par 22.06.80, 6 ind. 8.02.84, 4 ind. 31.05.84, 10 ind. 22.08.84, 4 ind. 21.08.85, 10 ind. 21.05.86, 1 par m 3 unger på Måøya 13.06.95, 1 ind. Heimøya 28.05.97, 2 ind. Ørnholmen 8.06.04. 61 ind. 5.10.91 (THa). Hekkebestanden ble estimert til 10 par i 1980.

Steinvenderen hekker på enkelte av øyene i Sklinna (Foto: Nils Rørv)

Polarsvømmesnipe (T, h)

Observasjoner på trekket: Ett ind. (1K) 26.09.95. Dette er det første funnet i Trøndelag. (THa, FJa, MVa, MMy). 2 ind. 6.10.99. (THa, ESæ, TGi).

Svømmesnipe (T, h)

Uregelmessig observert på trekket: 6 ind. 21.08.85, 3 ind. 11.08.88, 15 ind. 12.08.88.

Polarjo (T, v)

Enkeltindivider observeres regelmessig på trekket, bl.a. 9 ind. 4.06.85.

Tyvjo (D)

Minkende bestand i perioden. Registrert 15-20 ind. 1978, 8 par i 1980, 5 par i 1990, 4 par i 1994 og 1995, 2 par i 2000 og 1 par i 2003.

Fjelljo (T, h)

2 juv. 7.10.91. (THa), 1+1 juv. 27.09.96. (THa, FJa, MVa, MMy), 2 ind. 22.09.00 (FKu).

Storjo (T, s, h)

Enkeltindivider observeres regelmessig men fåtallig, både sommer og høst. Observasjoner: 1-2 ind. 27.07.78, 1 ind. 30.05.89, 1 ind. 25.05.04. 1 ind. 20. og 24.06.94 (JEØ). 2 ind. 27.09.95 (THa, FJa, MVa, MMy).

Dvergmåke (T)

1 juv. i havna 21.08.85, 1 ind. (2K?) Sklinna 23.09.01. (THa, GBa, FKU, GRu).

Sabinemåke (T, v)

1 ind. (juv.) 9., 10 og 13.10.97. (THa, FJa, MVa)

Rosenmåke (T)

Ett individ i full voksendrakt 21.05 1981. Den holdt til i krykkjekolonien, og inviterte til parring med andre krykkjer.

Rosenmåke sammen med krykkje på Sklinna 21.05.1981 (Foto: Nils Rørv)

Hettemåke (T, h)

Observeres fåtallig og uregelmessig på høsten (THa).

Fiskemåke (D)

Vanlig, men fåtallig hekkefugl. Minkende bestand. Det ble registrert 25 par i 1980, 32 par i 1984, 11 par 30.05.88, 8 par 1.06.89. De senere år er det registrert 3-5 individer i hekketida.

Sildemåke (D)

Underarten er sannsynligvis fuscus, men enkelte individer har vært såpass lyse at det kan være snakk om underarten intermedius. Tidligere vanlig hekkefugl, spesielt på Heimøya og Stovværet. 10-15 par 27.07.78, 25 par i 1980, 20 par 30.05.88. De senere år kun enkeltindivid uten påvist hekking. Underart graellsii: 2 ind. 12.06.94 (JEØ).

Sildemåke i flukt. De gule beina og den hvite flekken på ytterste håndsvingfjær synes tydelig. (Foto: Torgeir Nygård).

Grønlandsmåke (T)

1 ind. (1K) 13.10.97. (THa, FJa, MVa).

Polarmåke (T)

Enkeltindivider observeres uregelmessig, bl.a. 1 ind. (2K) 30.05.92 (THa, TSø, HSø). 1 ind. (1K) 13.10.97. (THa, FJa, MVa). 1 ind.(2K) 10.06.94 (JEØ).

Gråmåke (D)

Vanlig hekkefugl. Dominerende måkeart på Sklinna. Stabil hekkebestand, 180 par ble talt i 1980. Det ble registrert 673 ind. 30.05.88.

Svartbak (D)

Vanlig hekkefugl. Nesten like tallrik som gråmåke. Stabil hekkebestand, 150 par i 1980. Registrert bl.a. 550 ind. 30.05.88.

Krykkje (D)

Vanlig hekkefugl. Minkende bestand. I 1980 var det 163 reir, i 1983 77 reir, mens det etter år 2000 bare har vært talt rundt 20 reir årlig.

Krykkja har vært i tilbakegang på Sklinna (Foto: Torgeir Nygård).

Makrellterne (D)

Fåtallig og uregelmessig. 1 ind. 20.06.94 (JEØ). To reir funnet 21.06.80.

Rødnebbterne (D)

Vanlig hekkefugl, enkelte år tallrik, andre år spredte enkeltindivider uten hekking. Det ble registrert bl.a. 90 par i 1980, 100 par + unger 10.08.90, 80 par syd på Heimøya, innenfor Lamholmen og 3 par på Hansholmen og 20 par på Storværet 10.06.92, 200 par på Hansholmen 15.06.94.

Terneflokk over hekkeplassen. De kan være ganske aggressive overfor fredsforstyrre. (Foto: Kjell Einvik).

Lomvi (D)

Vanlig hekkefugl. Voksende hekkebestand. Hovedkolonien ligger i skarveura på Heimøya, men arten finnes også hekkende på Måøya i mindre antall i storskarvkolonien. Den var svært fåtallig i 1980, men bestanden har vokst jevnt og trutt. Maksimalltall: 391 egg (\approx hekkende par) 8.06.04.

Alke (D)

Vanlig hekkefugl. Fåtallig i 1980. Voksende hekkebestand. Hovedkolonien ligger i skarveura på Heimøya, men arten hekker også på Måøya og Hansholmen. Maksimalltall 29 egg (\approx hekkende par) 8.06.04, men det er sikkert langt flere, da eggene kan være vanskelig å finne etter som de som regel ligger i ur eller bergsprekker.

Lomvibestanden har økt kraftig på Sklinna de senere åra. (Foto: Kjell Einvik).

Teist (D)

Vanlig hekkefugl. Stabil bestand. Det ble registrert bl.a. 453 ind. 22.06.80, 430 ind. på sjøen 31.05.84, 320 ind. ved nymoloen 14.06.00, 300 ind. ved nymoloen 15.07.03.

Alkekonge (T, vi)

Vintergjest. Observert fra begynnelsen av oktober og utover. 20 ind. 8.2.84, 130 ind. 9.2.84

Lunde (D)

Tallrik hekkefugl. Hovedkoloni på Heimøya, men finnes også på flere småøyer. Totaltelling hvert 5. år. Minkende bestand fra 5067 par i 1990 til 3456 par i 2005.

Tamdue (T)

2 brevduer med britisk ring fanget 29.06.94 (JEØ).

Ringdue (T, s, h)

Observeres uregelmessig og fåtallig.

Turteldue (T)

1 ind. (juv.) 5.10.91 (THa), 1 ind. (juv.) 26-29.09.96 (THa, FJa, MVa, MMy).

Gjøk (T)

1 ind. 29.05.84. 1 ind. 5.06.94 (JEØ)

Jordugle (T, s, h)

Uregelmessig og fåtallig. 1 ind. (fyrbetj. pers. medd.)

mai 1983. 1 ind., død, 3.07.86. Ugle sp. obs av anleggsfolka 27.05.90. 1 ind. 18.05.92 (AHa). 1-2 ind. observert sept./okt. flere år (THa)

Tårnseiler (T, s, h)

Uregelmessig og fåtallig. 1 ind. 21.05.86, 5 ind. 12.08.88. 3 ind. 29.05.92, 5 ind. dagen etter. (THa, TSø, HSø). 2 ind. juni 94 (JEØ).

Flaggspett (T, h)

1 ind. 21.08.85. Observasjoner på høsten: Opptil 4 ind. Sklinna 30.09.-7.10.99. (THa, ESæ, TGi). 1 ind. (juv.) 22. og 24.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU)

Sanglerke (A)

1-2 syngende ind. 2.-5.06.94 (JEØ), Noen få obs. på høsten (THa).

Sandsvale (T)

2 ind. 20.05.92 (AHa). 1 ind. 2.06.94 (JEØ).

Låvesvale (A)

Fåtallig og uregelmessig. 3 ind. 1.06.83, 1 ind. 30.05.84, 4 ind. 31.05.88. Inntil 5 ind. juni 94 (JEØ). 2 ind. 2.06.99. Noen få observasjoner fra september (THa m.fl.).

Taksvale (A)

Fåtallig og uregelmessig. 6 ind. 31.05.83, 1 ind. 21.05.86, 7 ind. 29-31.05.92, 8 ind. 27.05.97, 1 ind. 2.06.99, 1 ind. 25.05.04

Tartarpiplerke (T)

1 ind. 9.10.91 og 3 ind. dagen etter. Første funn i N-Trøndelag. (THa). 1 ind. 4.10.99. (THa, ESæ, TGi)

Sibirpiplerke (T)

1 ind. 21.09.00, 2 ind. dagen etter. Første funn i Trøndelag. (THa, PIV, FKU).

Trepiplerke (T)

Fåtallig og uregelmessig, seine obs.: Ett ind. 26. og 30.09.93 (THa). Ett ind. 30.09-1.10.96. Ett ind. 3-4.10.99.

Heiplierke (D)

Vanlig hekkefugl.

Lappiplerke (T)

1 ind. ved tjern Heimøya 10.06.98 (Kjartan Trana). 1 ind. 9.10.91. (THa).

Vannpiplerke (T)

1 ind. 2.05.00 (FKU).(muligens ikke godkjent av NSKF).

Skjærpiplerke (D)

Vanlig hekkefugl.

Gulerle (T)

Flere obs. i midten av august 1988, 1 ind. (hann) 28.05.92. (THa).

Sitronerle (T)

1 ind., høyst sannsynlig denne art, over Sklinna 21.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU).

Linerle (D)

Vanlig men fåtallig hekkefugl.

Sidensvans (T)

3 ind. 28.06.04 (J.B.T. Aarnes, J. Aasen).

Gjerdsmett (D, T, s, h)

Reir funnet inne i en taukveil i naustet 4.06.02. Regelmessig på høsttrekket (THa). 1 ind. ved gml. steinbruddet 13.06.00, 1 ind. 5.06.01.

Jernspurv (T, h)

Enkeltind. sett flere av høstene (THa).

Rødstrupe (T, v, h)

Regelmessig i lite antall om høsten (THa). 1 ind. 19.05.92 (AHa).

Nattergal (T)

1 ind. 10.10.91. (THa).

Blåstrupe (T)

2 ind. 24.09.00, ett ind. fram til 27.09. (THa, PIV, FKU).

Svartrødstjert: (A)

Uregelmessig og fåtallig: 2 ind. 29.05.84, 1 ind. 30.05.88. 1 hunnfarget ind. 30.05.92 (THa). 1 ad. hann 17.06.94 (JEØ). 1 hunnfarget ind. 28.09.95 (THa, FJa, MVa, MMy).

Rødstjert (T, s, h)

Regelmessig i lite antall på høsten; 1 hann 9.10.91, 1 hunn 2. - 3.10.96, 1 ind. 12. og 14.10.97, opp til 15 ind. 21. - 28.09.00 (THa). Sommerobservasjon: 1 hunn 7.06.94 (JEØ).

Buskskvett (T)

2 ind. 21.08.84, 1 ind. 11.08.88. Sees fåtallig de fleste høster (THa).

Steinskvett (D)

Vanlig, men fåtallig hekkefugl på Heimøya og flere av holmene.

En steinskvett markerer reviret sitt fra en stein (Foto: Torgeir Nygård).

Ringtrost (T)

1 ind. 5.06.01. I-2 obs. de fleste høstene (THa).

Svartrost (A)

1 par i hovedkolonien for lunde 21.05.86, ikke påvist hekking. Obs. i varierende antall på høsten (THa).

Gråtrost (A)

Uregelmessig og fåtallig. 1 ind. 11.08.88, 5 ind. på trekk 4.10.92 (PIV), 1 ind. 5.06.94 (JEØ), 1 ind. ved fyret 27.05.97. Regelmessig i lite antall om høsten (THa m. fl.).

Måltrost (A)

Uregelmessig og fåtallig om sommeren. 1 ind. 22.06.80, 1 ind. 29.05.84, 1 ind. 28.05.97. Regelmessig på høsttrekket, i lite antall. 50-100 ind. 9-10.10.91, 70+ ind. 30.09.93 (THa).

Rødvingetrost (C)

Regelmessig men fåtallig. Trolig hekkende år om annet. Sommerobservasjoner: 1 ind. 30.05.89. 1 syngende hann juni 94 (JEØ). 1 ind. juni 96, 1 ind. 5.06.01, 1 syngende ind. 24.05.04. Vanlig på høsttrekket, enkelte år meget tallrik. 2000-2500 ind. 9.10.91 (THa).

Starrsanger (T)

1 ind. fanget og ringmerket 27.08.95. Første funn i Trøndelag. (THa, FJa, MVa, MMy). Ett ind 02.10.02 (YHa m.fl.) I(kke behandlet av NSKF).

Gresshoppesanger (T)

1 ind. 10.10.91 (THa).

Sivsanger (T)

Beskrevet av fyrbetjeningen mai 1983. 1 ind. observert 5.06.01. 1 ind. 30-31.05.92. (THa, TSø, HSø).

Gulsanger (T)

1 ind. observert i hagen 6.06.02.

Møller (T, s, h)

2 ind. 5.06.01. 1-2 ind. sett ved nesten hvert høstopphold (THa).

Tornsanger (B)

1 par ved husa 31.05.89, ikke påvist hekkende. 1-2 ind. sett ved nesten hvert høstopphold (THa).

Hagesanger (T, s, h)

1 ind. 11.08.88. 1 ind. 7.06.94 (JEØ). Sett de fleste høstene i lite antall, bl.a. 7-8 ind. 9.10.97, 5 ind. 21.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU).

Munk (T, s, h)

1 ind. i sitkagrana 14.06.00. 2 døde ind., kilt fast i greinkløft i sitkagran (fyrvokter Otto Sund pers. medd.), vår 97 (tatt av varsler?). 6 ind. ringmerket 4-7.10.92 (PIV). Regelmessig om høsten (THa m. fl.).

Fuglekongesanger (T)

1 ind. ringmerket 2.10.99. Første obs. i Trøndelag. 1 ind. ringmerket 4.10.99. (THa, ESæ, TGi).

Gulbrynsanger (T)

1 ind. 23.09.93. (THa). 1 ind. 21.09.00, 2 ind. 24.09.00. 1 ind. dagen etter. (THa, PIV, FKU).

Gransanger (T)

1 ind. ved "krykkjetjernet" 28.05.97. Regelmessig i lite antall. Følgende hadde kjennetegnene til den østlige underarten "tristis": Min. 2 ind. av 9. - 10.10.91. Ett ind. 9.10.97. Ett ind. 21.9.01 (THa m.fl.).

Løvsanger (T, h)

Regelmessig, men fåtallig.

Fuglekonge (T, h)

Regelmessig på høsttrekket, enkelte år tallrik: 50-100 ind. 9-10.10.91, 100+ ind. 24-25.09.00. (THa, PIV, FKU).

Gråfluesnapper (T)

Fåtallig og uregelmessig. (THa). 1 ind. 25.06.94 (JEØ).

Dvergfluesnapper (T)

1 ind. (ant. 1K) 28.09.95. Første funn i N-Trøndelag. (THa, FJa, MVa, MMy).

Svarthvit fluesnapper (T, h)

Fåtallig og uregelmessig på høsttrekket (THa).

Stjertmeis (T, h)

11 ind. 15.10.00 og 55 ind. 18.10.00 (FKu).

Svartmeis (T)

2-3 ind. 14.10.97. (THa, FJa, MVa).

Blåmeis (T)

2 ind. 30.09.-6.10.99. (THa, ESæ, TGi).

Trekryper (T)

1 ind. 6.10.91 (THa). 1 ind. 21.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU).

Varsler (T)

1 ind. 4.10.92 (PIV).

Kråke (D)

Vanlig hekkefugl. Overvintrer. Inntil 5 hekkende par, de fleste på nabøyer/holmer.

Ravn (D)

1 par hekker årvisst på Heimøya. Overvintrer.

Ravnunger i reiret på sørvestsida av Heimøya. (Foto: Nils Rørv.)

Stær (D)

Årvis hekkefugl. 3-4 hekkende par, hovedsakelig ved husa i fuglekasser.

Rosenstær (T)

1 ind. (ad.) 21-22.09.01. (THa, GBa, FKU, GRU).

Bokfink (A, h)

En hunn holdt til i buskene ved fyret 28.07.06. Noen få obs. på høsttrekket (THa).

Bjørkefink (T, h)

Fåtallig, men regelmessig på høsttrekket. 14 ind. 31.08.87. 4 ind. 24.09.95 (THa, FJa, MVa, MMy).

Grønnfink (T, h)

Fåtallig og uregelmessig på høsttrekket (THa).

Grønnsisik (T, s)

Fåtallig og uregelmessig. 2-3 ind. 12.-17.06.94 (JEØ). 1 dødt ind. 13.06.95, 3 ind. 24.09.00, 1 ind. 5.06.02.

Dompap (T)

En hann 01.10.99 (Tha).

Bergirisk (C)

Vanlig men fåtallig. Sannsynlig hekkende. Dett er en art som Norge har som spesiell ansvarsart, da vesentlige deler av av den europeiske bestanden finnes i her i landet.

Bergirisk hekker sannsynligvis på Sklinna. (Foto: Torgeir Nygård).

Gråsisik (T)

2 ind. 30.05.88. Regelmessig i lite antall om høsten (THa).

Brunsisik (T)

1 ind. 12.10.97 (THa, FJa, MVa), 1 ind. 26.09.00. (THa, PIV, FKU).

Polarsisik (T, h)

En ad. 5. og 10.10.91. 5 ind. (1 ad. + 4 juv.) 27-28.09.95. 2 ad. 3.10.96. Ett ind. 12. og 14.10.97. Alle obs. av den storvokste underarten hornemanni. (THa).

Korsnebb sp. (T)

Min. 1 ind. hørt 14.10.97. (THa, FJa, MVa). J. Aasen/J.B.T Aarnes observerte 13 korsnebb sp. i juni 2004.

Rosenfink (T)

1 ind. (ant. 1K) 21-27.08.95. (THa, FJa, MVa, MMy).

Lappspurv (T, h)

1-2 ind. sett de fleste høstene, men opptil 10+ ind. 23-28.09.00 (THa, PIV, FKU).

Snøspurv (T, v, h)

Regelmessig på trekket, av og til i større antall
1 hunn 21.05.86, 1 par 30.05.89. 2 ind. 20.05.92 (AHa). 75 ind. 27. og 28.09.93, 150 ind. 29.09.97. 100 ind. 21-28.09.00. (THa, PIV, FKU).

Gulspurv (T)

1 hunn 31.05.89. Ett ind. 9. og 16.10.97 (THa).

Hortulan (T)

1 ind. (juv/1K) 29.09.93. 2. funn i N-Trøndelag. (THa).

Dvergspurv (T)

1 ind. i lappspurvflokk 27.09.00 (FKU).

Sivspurv (T, v, h)

1 ind. ved "krykkjetjernet" 28.05.97. Regelmessig, men fåtallig på høsttrekket, maks. 15 ind. 26.09.96. (THa, FJa, MVa, MMy).

Pattedyr

Havert: 18 ind. 8.02.84, 12 ind. 3.07.86, 7 ind. 12.08.88, 2 ind. obs. juni 96, 5 ind. 7.06.05. Kaster unger i Sklinna om høsten. Ca 20 unger ble kasta hvert år i 1960-åra (Øynes 1966).

Gammel haverthann. (Foto: Nils Røv.)

Steinkobbe: 1 ind. 5.10.92 (PIV), 3 ind. 7.06.05.

Spekkhogger: 4 ind. 3.06.83, min. ett ind. 5.10.99. 5 ind. 17.07.03.

Hvalross: 1 hann 11-14.01.95 (fyrvokter Otto Sund m.fl.).

Oter: Spor sett av fyrvokter Rolf Sæther vinter 2002, Sett flere ganger 21-28.09.95 (THa, FJa, MVa, MMy). Det er tvilsomt om det er en reproduserende bestand på Sklinna.

Så vidt en vet, finnes det ikke smånagere eller spissmus på Sklinna. Det er heller ikke observert krypdyr eller amfibier her.

Trusler mot fuglelivet

Forstyrrelser

Enkelte år har storskarven prøvd å etablere på andre, mer beskyttede holmer enn de ytterste. Til tross for at dette burde være gunstig for storskarven, har det ikke vært særlig vellykket. Det kan være at de er blitt for mye forstyrret av eggplukkere. Skarvene skal ikke være lenge borte fra reiret før stormåsen forgriper seg på reirinnholdet. Mulighetene til eggsanking er blitt mindre etter at ferdselsforbud er trådt i kraft i forbindelse med fredningen, men en er avhengig av at dette blir respektert. Overivrige fuglefotografer er en annen gruppe som kan fristes til å trå over streken. Ferdelsforbudssonen begrenser trafikken til området mellom nymoloen og fyret, og blir dette overholdt, skulle det gå bra med å ha turister og besøkende her.

Ulovligheter

Funnet av en død, sannsynligvis skutt voksen havørn våren 2005 viser at det fortsatt er noen som ikke respekterer lover og regler, verken artsfredning

eller områdevern. Det er vanskelig å drive oppsyn på Sklinna på grunn av de lange avstandene til land, og dagens hurtiggående fritidsbåter er i stand til å nå Sklinna fra fastlandet på en time i godvær. Etter at fyret ble avbemannet er mulighetene for å oppdage ulovligheter blitt enda mindre enn før. Vi har ofte merka når vi har kommet til Sklinna i slutten av mai - begynnelsen av juni at det har vært lite måsegg. Vi har pålitelige rapporter om tjuvsanking, og uten et påpasselig og effektivt oppsyn vil dette sikkert også forekomme i framtida, spesielt nå som fyret er avbemannet.

Oljesøl

Haltenbanken, Sklinnabanken, Dette er en innledning alle kjenner til fra værmeldinga, men kunne også vært henta fra ei stortingsmelding om oljevirkosomheten på kontinentalsokkelen utenfor Midt-Norge. Utvinning av olje på sokkelen utgjør en konstant risiko. De nærmeste utvinningsblokkene på Sklinnabanken (Nordland IV) ligger ikke mer enn

30-40 km fra Sklinna, og strøm og framherskende vindretninger vil kunne føre olje fra et utslipp derfra inn til Sklinna på under et døgn under ugunstige

værforhold. Sklinna ligger nesten som en naturlig "oljelense" i en driftsbane under en sørvestlig vindretning, og alle som har vært på Sklinna vet at sørvesten er den vind som gjelder der, og at den kan være sterk. Oljetransport til kontinentet fra den planlagte virksomheten i Barentshavet kan utgjøre en framtidig trussel, og tidligere har vi hatt søl fra frakteskip som har sluppet ut olje. I januar 1981 slapp frakteskipet Deifovos ut 5000 liter tungolje utenfor Sør-Helgeland, og anslagsvis 20 tusen sjøfugler mistet livet. Det ble antatt at omlag 10 tusen ærfugl mistet livet, og at hekkebestanden ble redusert til ca halvparten i skadeområdet (Røv 1982). Skadepotensialet er størst om et oljesøl skulle komme inn mot Sklinna midt i hekketida, men det vil kunne gjøre stor skade til alle tider av året, da det alltid er fugl på sjøen her.

Fiskeredskaper

En finner stadig fugl, spesielt skarv, som har viklet seg inn i monofilamentgarn og omkommet (Figur 18). Det er rike fiskebanker rundt Sklinna, så dette må en nok regne med vil skje også i framtida, spesielt med de artene som dykker relativt dypt, så som skarv, lomvi og alke.

Figur 18. Toppskarv i fiskegarn (foto Torgeir Nygård).

Miljøgifter

Miljøgiftene er blitt et globalt fenomen, da de spres med havstrømmer, luft og nedbør over hele kloden. Det er påvist en hel rekke miljøgifter i mange arter på Sklinna, og det er blitt gjort særlig grundige studier på toppskarv. Her er det påvist at de toppskarveggene som har høyest miljøgiftinnhold har lavere volum enn andre, og det er også påvist sammenheng mellom miljøgiftinnhold og

hormonstatus hos toppskarvunger. Dette tyder på at det er et visst miljøstress forårsaket av miljøgifter på Sklinna. I 2003 og 2004 ble det påvist en helt ny stoffgruppe, PFAS, som er fluorerte organiske forbindelser i blod og lever hos toppskarv, i til dels betydelige konsentrasjoner. Dette er en stoffgruppe vi enda kjenner lite til de biologiske effektene av.

Arbeidet med verneplanen

Hovedmålsetningen med Verneplan for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag var å fremme forslag om vern av naturområder langs kysten av Nord-Trøndelag med særlig stor verdi for sjøfugl. Sklinna ble fredet som egg- og dunvær allerede i 1905. Denne fredningen var egentlig bare en tinglysing av grunneierens enerett til egg og dun, men ble ofte praktisert strengere. Fredningen ble opphevet med innføring av ny villtlovgivning i 1981. Statens eiendom rundt fyrstasjonen ble fredet ved kgl. res. i 1935.

Registreringene på Sklinna startet allerede i 1978 og har pågått årlig siden først på 80-tallet. Resultatene fra dette arbeidet danner grunnlaget for verneprosessen. Prosessen ble formelt startet opp av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag i 1994 gjennom kunngjøringer og utsending av en foreløpig liste over de mest aktuelle verneobjektene. Utarbeidelsen av verneforslaget skjedde i nær kontakt med lokale myndigheter og interessenter til området. Den 30. august 1995 ble det avholdt stort folkemøte i Lekatun forsamlingshus med verneplan for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag fylke på lokal høring i 1997. I de mest berørte kommuner, bl.a. Leka, ble det gjennomført flere møter og befaringer for å sikre lokal medvirkning.

Høringsuttalelser ga uttrykk for at forslaget til verneregler var til hinder for etablering av virksomhet på arealer som var ønsket til fiskeriformål på Sklinna. Fra fiskerihold var det innvendinger mot de strenge restriksjonene på bruk og ferdsel i havna. Kommunen ba om at det ble gitt rom for kontrollert reiselivsaktivitet og tradisjonelt friluftsliv som ikke forstyrrer eller ødelegger for fuglelivet. Kommunen mente for øvrig at ferdselsforbudet i selve lundeura kunne utvides. Fylkesmannen var enig i at områder mellom fiskerikaia og fyret var lite sårbare i forhold til fuglelivet, og at havneområdet fortsatt burde kunne ha en funksjon i forhold til fiskeriene og sjøveis ferdsel. Fylkesmannen foreslo derfor i revidert forslag at et område på Heimøya mellom fiskerikaia og fyret ble unntatt ferdselsforbud. For resten av Heimøya med tilliggende holmer ble ferdselsforbudet opprettholdt i perioden 15.04. – 31.07. I hovedkolonien for lunde på Heimøya ble ferdselsforbudet utvidet ut august måned. Fylkesmannen foreslo også at sonen med

ferdselsrestriksjoner på sjø ble trukket bort fra de mest aktuelle leder, samt havneområdet. Fra og med Storværet/Hårholmen og området nordvestover ble ferdselsforbudet opprettholdt.

Fylkesmannens tilrådninger etter lokal høring ble oversendt Direktoratet for naturforvaltning i 1998. Verneprosessen fikk et opphold i perioden 1998 –

2001 i påvente av Stortingsmelding nr. 43 (1998-99) "Vern og bruk av kystsona" og behandlingen av denne. Sentral høring ble avsluttet i 2002, og Direktoratet for naturforvaltning fremmet forslag om vern av 34 områder i sitt oversendelsesbrev og anbefalinger til Miljøverndepartementet 31.01.2003.

33 områder, bl.a. Sklinna, ble fastsatt vernet ved kronprinsregentens resolusjon av 19.12.2003, med hjemmel i lov om naturvern. Forskriftene finnes på www.lovdatab.no.

Forskrift om verneplan for sjøfuglområder i Nord-Trøndelag.

Fredning av Sklinna naturreservat i Leka kommune, Nord-Trøndelag fylke.

Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon av 19. desember 2003 med hjemmel i lov av 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf. § 10 og §§ 21, 22 og 23. Fremmet av Miljøverndepartementet.

§ 1 Avgrensning

Det fredede området berører følgende gnr./bnr. i Leka kommune: 19/1, 19/2. Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 5890 daa, hvorav ca. 1060 daa er landareal. Grensene for naturreservatet går fram av vedlagte kart i målestokk 1:20 000 datert Miljøverndepartementet august 2003. Nøyaktige grenser for reservatet skal avmerkes i marka der de går over land. Knekkpunkter skal koordinatfestes.

Forskriften med kart oppbevares i Leka kommune, hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

§ 2 Formål

Formålet med fredningen er å bevare et egenartet øy- og skjærgårdsområde ytterst på Namdalskysten, der botaniske, zoologiske og geologiske elementer, så vel på land som i sjø, bidrar til å gi området dets særpreget. Området har stor naturfaglig verdi. Spesiell verdi knytter seg til området som hekkebiotop for en rekke sjøfuglarter, inklusiv alkefuglene.

§ 3 Vernebestemmelser

For reservatet gjelder følgende bestemmelser: All vegetasjon på land og i vann (herunder tang og tare) er fredet mot all form for skade og ødeleggelse. Nye plantearter må ikke innføres. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse. Dyr må ikke

innføres. Hunder og katter skal ikke slippes løs i reservatet.

Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og permanente og midlertidige innretninger, etablering av oppdrettsanlegg, opplag av båter, hensetting av campingvogner o.l., framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging

av veier, nyplanting, oppdyrking, drenering og annen form for tørrlegging, uttak-, oppfylling- og planering av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplystingen er ikke uttømmende.

I lundeura på Heimøya er det forbud mot ferdsel fra og med 15. april til og med 31. august (se vedlagte vernekart).

Utenom lundeura på Heimøya er det forbud mot ferdsel på land fra og med 15. april til og med 31. juli (se vedlagte vernekart).

I tiden fra og med 15. april til og med 31. juli er det forbud mot ferdsel på sjøen i områder i nordvestlig retning fra Hårholmen og Storværet (se vedlagte vernekart).

Motorisert ferdsel til lands er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy og lavtflyging under 300 m. Bruk av vannskuter, vannski, paraglider o.l. er forbudt. Forbudet gjelder også bruk av motor på modellfly, modellbåt o.l., samt motorsport.

All ferdsel skal skje hensynsfullt og forsiktig i samsvar med fredningens formål, slik at områdets natur- og kulturverdier bevares.

§ 4 Generelle unntak

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

- Gjennomføring av militær, operativ virksomhet og tiltak i ambulans-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsøyemed, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten.
- Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg og ferdsel i forbindelse med dette.
- Ferdsel på Heimøya i et område mellom fiskerikaia (allmenningskaia) og fyret.

Bestemmelsene i § 3 nr. 1-3 er ikke til hinder for:

- Midlertidig oppankring/fortøyning.
- Fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- Skjellsanking, men ikke skjellskraping, i samsvar med gjeldende lovverk.
- Tradisjonell skjæring av tang i perioden fra og med 31. august til og med 14. april.
- Sanking av bær og matsopp.
- Samling av rak.

- g) Opplag av båt på tradisjonell plass for grunneier.

Bestemmelsene i § 3 nr. 5 er ikke til hinder for:

- a) Ferdsel ved bruk av landfester i forbindelse med yrkesfiske.
- b) Ferdselen til Kystverkets funksjonærer som er stasjonert på Sklinna fyr.
- c) Grunneiers ferdsel.

Bestemmelsene i § 3 nr. 6 er ikke til hinder for:

- a) Ferdsel med båt i forbindelse med yrkesfiske.
- b) Grunneiers ferdsel til egen eiendom.
- c) Ferdsel langs merket lei.
- d) Ferdselen til Kystverkets funksjonærer som er stasjonert på Sklinna fyr.

§ 5 Eventuelle unntak etter søknad

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a) Oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg, og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket.
- b) Avgrenset næringsvirksomhet i tilknytning til tradisjonelt fiske i havneområdet på Heimøya.
- c) Tiltak for å kartlegge, ivareta og presentere naturverdier og kulturminner på Heimøya.

- d) Oppsetting av skilt og merking /tilrettelegging av nye stier.
- e) Jakt, fangst og felling av vilt og sjøpattedyr.
- f) Utsetting og gjenfangst av stedegne, marine arter.

§ 6 Generelle dispensasjonsregler

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften når formålet med fredningen krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser, arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning eller i andre særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med fredningen.

§ 7 Forvaltningsplan

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med fredningsformålet. Det kan utarbeides forvaltningsplan som kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøttselen.

§ 8 Forvaltningsmyndighet

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 9 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Litteratur

- Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E.** 2003. Norsk ringmerkingsatlas. I. - Stavanger Museum, Stavanger.
- Bech, C., Langseth, I. & Østnes, J. E.** 1998. Body composition and metabolic rate in young altricial (European shag, *Phalacrocorax aristotelis*) and precocial (Pekin duck, *Anas platyrhynchos*) birds. - I Hohtola, E. & Saarela, S., red. Symposium of Avian Thermal Physiology and Energetics University of Oulu.
- Bech, C. & Ostnes, J. E.** 1999. Influence of body composition on the metabolic rate of nestling European shags (*Phalacrocorax aristotelis*). - Journal of Comparative Physiology, B 169: 263-270.
- Bech, C., Aarvik, F. J. & Vongraven, D.** 1987. Temperature regulation in hatchling Puffins (*Fratercula arctica*). - Journal für Ornithologie 128: 163-170.
- Bjørkhaug, B. & Poulsson, S.** 1986. Norges Fyr. Norske minnesmerker Bind II. - Grøndahl & Søn, Oslo.
- Brunvoll, S.** 2004. Effekt av matbegrensning på utviklingen av metabolsk kapasitet hos unger av toppskarv (*Phalacrocorax aristotelis*). Hovedfagsoppgave i Zoofysiologi. - Institutt for Biologi, NTNU, Trondheim.
- Helland, A.** 1909. Nordre Trondhjems Amt. Norges Land og Folk. Bind XVII.
- Lorentsen, S. H.** 2005. Det nasjonale overvåkningsprogrammet for sjøfugl. Resultater til og med hekkesesongen 2005. - NINA Rapport 97: 1-49.
- Moe, B.** 2004. Energy-Allocation in Avian Nestlings Facing Short-Term Food Shortage. Dr. scient. thesis. - Department of Biology, NTNU, Trondheim.
- Moe, B., Brunvoll, S., Mork, D., Brobakk, T. E. & Bech, C.** 2004. Developmental plasticity of physiology and morphology in diet-restricted European Shag nestlings (*Phalacrocorax aristotelis*). - J. Exp. Biol. 207: 4067-4076.
- Moe, B., Brunvoll, S., Mork, D., Brobakk, T. E. & Bech, C.** 2005. Does food shortage delay development of homeothermy in European Shag nestlings (*Phalacrocorax aristotelis*)? - J. Comp. Physiol. B. 175.
- Mork, D.** 2006. Utvikling av homeothermi hos fødebegrensede toppskarvunger (*Phalacrocorax aristotelis*). Hovedfagsoppgave i Zoofysiologi. - Institutt for Biologi, NTNU, Trondheim.
- Murvoll, K. M.** 2006. Levels and effects of persistent organic pollutants in seabirds. Ph. D. thesis. - Department of biology, NTNU, Trondheim.
- Murvoll, K. M., Skaare, J. U., Nilsen, V. H., Bech, C., Østnes, J. E. & Jenssen, B. M.** 1999. Yolk PCB and plasma retinol concentrations in Shag (*Phalacrocorax aristotelis*) hatchlings. - Archives of Environmental Contamination and Toxicology 36: 308-315.
- Nygård, T.** 1980. Sklinna, sjøfuglenes utpost mot oljen. - Trøndersk Natur 7: 44-46.
- Nygård, T., Berge, J. A., Berger, U., Brevik, E., Herzke, D., Melbøe, A., Jenssen, B. M., Kallenborn, R., Røv, N., Schlabach, M., Vetter, W. & Aarnes, J. B.** 2005. Bioakkumulering, økotoksikologi og biomarkørresponser i en marin næringskjede. - I NFR, red. PROFO sluttkonferanse. Gardermoen. 21-23 nov 2005.
- Nygård, T. & Einvik, K.** 1991. Radio-tracking of a British storm-petrel *Hydrobates pelagicus* proves a probable new breeding-site in Norway. - Seabird 13: 59-62.
- Oestnes, J. E., Jenssen, B. M. & Bech, C.** 2001. Growth and development of homeothermy in nestling European shags (*Phalacrocorax aristotelis*). - Auk 118: 983-995.
- Ormøy, H. K.** 1991. Sklinna - fiskeværet vest i havet. Årbok for Brønnøy historielag.
- Røv, N.** 1982. Olje og sjøfugl på Helgelandskysten 1981. - Vår Fuglefauna 5: 98-95.
- Røv, N.** 1982. Sjøfuglundersøkelser på Sklinna 1980-1981. Stensilert rapport. - Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk, Viltforskningen, Trondheim.
- Røv, N.** 1982. Sjøfuglundersøkelser på Sklinna 1980-1981. 12 s. Viltforskningen, Trondheim.
- Røv, N.** 1988. Bestandsutvikling og produksjon hos storskarv i Norge. - Økoforsk Rapp. 1988;56: 1-22.
- Røv, N.** 1990. Bestandsforhold hos toppskarv i Norge. - NINA Forskningsrapport 7: 1-28.
- Røv, N. & Follestad, A.** 1983. Toppskarv ringmerket på Sklinna i Nord-Trøndelag. - Vår Fuglefauna 6: 190-191.
- Røv, N., Lorentsen, S.-H. & Nygård, T.** 2003. Status and trends in the Great Cormorant *Phalacrocorax carbo carbo* populations in Norway and the Barents Sea Region. - Die Vogelwelt 124, Suppl.: 71-75.
- Røv, N. & Nygård, T.** 2005. Regulerende faktorer for toppskarvbestanden på Sklinna, Nord-Trøndelag. - NINA Rapport 30: 1-16.
- Røv, N., Thomassen, J., Anker-Nilssen, T., Barrett, R., Folkestad, A. O. & Runde, O.** 1984. Sjøfuglprosjektet 1979-1984. - Vilt rapport 35: 1-110.
- Vongraven, D., Aarvik, F. J. & Bech, C.** 1987. Body temperature of Puffin *Fratercula arctica* chicks. - Ornis scandinavica 18: 163-167.
- Østnes, J. E.** 1997. Cold sensation in adult and neonate birds. Dr. scient. thesis. - Department of Zoology, NTNU, Trondheim.
- Østnes, J. E. & Bech, C.** 1996. Cold reception in neonate birds. - I Geiser, F., Hulbert, A. J. & Nicol, S. C., red. In Adaptations to the Cold: Tenth International Hibernation Symposium. University of New England Press. Armidale. S. 191-196.
- Østnes, J. E. & Bech, C.** 1997. The early emergence of cold sensation in Shag nestlings (*Phalacrocorax aristotelis*). - J. Avian Biol. 28: 24-30
- Østnes, J. E., Jenssen, B. M. & Bech, C.** 2001. Growth and development of homeothermy in nestling European Shags *Phalacrocorax aristotelis*. - The Auk 118.
- Øynes, P.** 1966. Sel i Sør-Norge. - Fiskets gang 45: 834-839.

Appendiks. Grunndata fra bestandstellingene

Appendiks A. Utviklingen i toppskarvbestanden på Sklinna, fordelt på delfelt.

År	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Delfelter													
Hansholmen vest						3		10	14	32	43	58	84
Hansholmen mot hamna					29	11		32	36	47	53	56	70
Hansholmen nord					20	22		21	31	33	36	42	43
Hansholmen øst						39		18					
Hansholmen sum					49	75		81	81	112	132	156	197
Molo ytre side							19	13	10	21	24	28	42
Molo indre side							124	108	106	140	143	160	183
Gammelmoloen sum	50	38	50	57	79	121	143	121	116	161	167	188	225
Molo-hovedkoloni								24	38	43	36	39	61
Gråtenhøy													
Mellom gammelmolo og ura	0	0	0	0	0	0	0	24	38	43	36	39	61
Nordre ur	126				184	174		169	191	211	199	223	204
Midtre ur	165				169	168		164	156	173	169	193	177
Fremre ur	65				60	54		42	34	31	36	40	37
Hovedura sum	356				413	396		375	381	415	404	456	418
Nymolo innside													
Nymolo ytre side													
Nymoloen sum													2
Havna-rorbu					5				9			12	16
Rorbu					8				15			4	7
Slipp-nymolo					1				6			11	14
Sørsida													
Nysteinbruddet													
Kløft nordøst													
Sør og vest for havna					14	12	16	21	30	33	19	27	37
Måøya	10				5	4		6	7	4	4	3	4
Joholmen											9		6
Lyngholmen-Maritholmen	6								6				12
Storværet					2								
Skarholmen					6				4				4
Hårholmen	5												
Sløkholmen	7												
Andre øyer sum	28	0	0	0	13	4	0	6	17	4	13	3	26
Totalsum	435	459	481	494	568	608	618	628	663	768	771	869	966

Appendiks A (forts.)

År	19	19	19	19	19	19	19	20	20	20	20	20	20
Delfelter	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05
Hansholmen vest	108	109	176	87	242	198	155	233	170	188	330	209	230
Hansholmen mot hamna	88	59	115	30	98	105	112	150	95	73	133	102	111
Hansholmen nord	51	36	76	29	79	52	32	36	22	21	28	2	39
Hansholmen øst		6	23	6		40	45	72	31	68	108	43	80
Hansholmen sum	247	210	390	152	419	395	344	491	318	350	599	356	460
Molo ytre side	56	61	66	30	58	91	110	108	101	123	196	154	201
Molo indre side	262	178	295	92	235	254	298	347	290	269	373	291	306
Gammelmoloen sum	318	239	361	122	293	345	408	455	391	392	569	445	507
Molo-hovedkoloni	88	70	85	37	77	107	113	127	114	137	277	202	165
Gråtenhøy			28					21	18	29	44	28	35
Mellom gammelmolo og ura	88	70	113	37	77	107	113	148	132	166	321	230	200
Nordre ur	284	217	309	119	306	315	303	318	277	327	368	291	306
Midtre ur	206	190	222	111	176	200	182	199	156	163	233	178	193
Fremre ur	57	37	59	19	48	57	72	101	70	105	125	99	95
Hovedura sum	547	444	590	249	530	572	557	618	503	595	726	568	594
Nymolo innside			5						76	130	222	136	212
Nymolo ytre side			37						217	217	440	363	404
Nymoloen sum	23	21	42	22	87	117	178	319	293	347	662	499	616
Havna-rorbu	30	29	46	0	26	31	42	50	50	57	82	53	49
Rorbu	11	4			13	8	11	18	12	5	10	13	7
Slipp-nymolo	20	14	26	10	21	27	29	51	57	71	101	39	41
Sørsida										1	11	15	4
Nysteinbruddet											15	28	59
Kløft nordøst											28	22	18
Sør og vest for havna	61	47	72	10	60	66	82	119	119	134	247	170	178
Måøya	6		7	1	4		6			6		10	
Joholmen	5		3	3	9		5						
Lyngholmen- Maritholmen	19				33		8			23			
Storværet							4						
Skarholmen	1				2								
Hårholmen			1										18
Sløkholmen													
Andre øyer sum	31	0	11	4	48	0	23	0	0	29	0	10	18
Sum delfelter	1315	1031	1579	596	1514	1602	1705	2150	1756	2013	3124	2278	2573

Appendiks B. Antallet lomviegg registrert, fordelt på delfelt

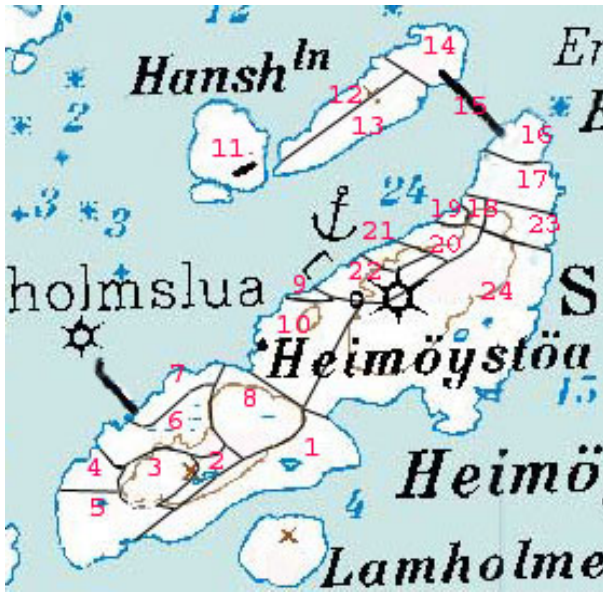
År	Dato	Nordre ur	Midtre ur	Fremre ur	Hansholmen	Måøya	Andre	Totalt
1980						4		5
1981								
1982								
1983	31.05-03.06	2	0	0	0	1		3
1984	30.05-01.06	1	1	0	0	9		11
1985	03-04.06	0	8	0	0	18		26
1986	03-04.07	0	0	0	0	22		22
1987	10-11.06	0	6	0	0			6
1988	30.05-01.06	0	7	0	0			7
1989	30.05-01.06	0	6	0	0	2		8
1990	28-31.05	0	14	0	0			14
1991	28-29.05	0	9	0	0	2		11
1992	09-11.06	1	18	0	0	4		23
1993	08-10.06	4	20	0	0	5		29
1994	14-16.06	8	10	0	0			18
1995	13-15.06	5	13	0	0	7		25
1996	12.06	13	34	0	0			47
1997	27-29.05	2	28	0	0			30
1998	09-11.06	13	40	0	0	3		56
1999	01-03.06	3	34	0	0	5		42
2000	13-15.06	26	78	0	0			104
2001	05-07.06	41	90	2	0			133
2002	04-06.06	74	105	0	0	9		188
2003	12-13.06	77	122	0	0	24	1	224
2004	07-09.06	190	175	0	0	26	0	391
2005	07-08.06	191	183	0	0		3	377

Appendiks C. Antallet alkeegg registrert, fordelt på delfelt

År	Dato	Nordre ur	Midtre ur	Fremre ur	Hansholmen	Måøya	Andre	Totalt
1982								
1983	31.05-03.06					4		4
1984	30.05-01.06	2			2	4		8
1985	03-04.06		1		1	7		9
1986	03-04.07					5		5
1987	10-11.06	1	5		3			9
1988	30.05-01.06		2	2	2	1		7
1989	30.05-01.06		1		0	2	1	4
1990	28-31.05		3	3	3			9
1991	28-29.05	3	1	4	2	0		10
1992	09-11.06	3	1	3	5		1	13
1993	08-10.06	1	2	3	4		3	13
1994	14-16.06	3	2	3	6		5	19
1995	13-15.06	0	1	2	4	1	2	10
1996	12.06	5	2	3	2	3	3	18
1997	27-29.05	4	2	1	1	1		9
1998	09-11.06	3	0	5	0	0	2	10
1999	01-03.06	5	2	4	3		1	15
2000	13-15.06	4	5	10	1		5	25
2001	05-07.06	1	7	2	2	0	2	14
2002	04-06.06	7	7	6	1	0	4	25
2003	12-13.06	1	2	2	2	0	1	8
2004	07-09.06	14	3	4	1	0	7	29
2005	07-08.06	3	7	4	2			23

Appendiks D. Antallet antatt bebodde reir av lunde fordelt på delfelter.

År	Delfelt 1	2	3	4	Sum 1-3	Sum 2-3	Sum 2-4
1981	24	57	70		151	127	
1982	25	60	65		150	125	
1983	17	48			96	79	
1984	21	47	55		123	102	
1985	25	52	67		144	119	
1986	18	48	54		120	102	
1987	18	53	62		133	115	
1988	24	48	49		121	97	
1989	23	47	67	21	137	114	158
1990	44	44	54	14	142	98	156
1991		56	55	14		111	125
1992		60	80	6		140	146
1993		46	66	6		112	118
1994		46	55	2		101	103
1995		57	55	4		112	116
1996		56	61	2		117	119
1997		56	56	1		112	113
1998		50	72	0		122	122
1999		52	63	0		115	115
2000		52	54	0		106	106
2001		54	56	0		110	110
2002		43	45	0		88	88
2003		51	42	0		93	93
2004		50	51	0		101	101
2005		50	52	0		102	102

Kart over Heimøya og Hansholmen med tellesonene for lunde inntegnet. Hårholmen (utenfor kartet mot vest) utgjør en egen tellesone.

Appendiks E. Antallet okkuperte lundehull fordelt på delruter.

Felt I/IV. Det ble lagt ut et nytt felt (felt IV) lenger vest som erstatning for felt I som ble sprengt bort i forbindelse med molobyggingen i 1990.

Rute	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Sum
1981															24
1982															25
1983	0	0	1	3	2	1	2	4	0	3	1	0			17
1984	0	1	2	4	3	1	2	4	2	1	1				21
1985	0	1	2	4	3	2	3	5	4	0	1				25
1986	0	0	1	5	4	1	1	3	2	0	1				18
1987	0	1	0	4	4	2	1	2	1	3					18
1988	0	1	0	5	3	1	3	5	2	1	0				21
1989	0	1	1	3	3	1	3	6	4	1	0				23
1989	0	4	0	2	0	0	5	0	0	2	6	2	0		21
1990	0	3	0	1	0	0	2	0	0	2	3	1	2		14
1991	0	3	0	0	1	1	1	2	0	1	2	0	3	0	14
1992	0	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	0		6
1993	0	3	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0		6
1994	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0		2
1995	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0		4
1996	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0			2
1997	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0			1
1998	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
1999	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
2000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
2001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
2002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
2003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
2004	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
2005	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0

Felt II

Rute	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Sum
1981													57
1982													60
1983	1	4	9	10	10	3	2	0	2	5	2		48
1984	3	6	7	9	9	1	1	4	6	1			47
1985	4	6	12	10	9	1	1	1	5	3	0		52
1986	1	4	14	8	8	1	1	0	5	6			48
1987	3	6	12	11	7	4	1	0	5	4			53
1988	0	4	8	14	8	4	1	1	0	1	5	2	48
1989	1	7	11	8	8	2	1	0	8	1			47
1990	2	8	11	9	9	4	1	0	13	3	5		65
1991	3	7	13	5	9	4	1	1	5	5	3		56
1992	2	8	17	15	6	3	1	1	4	3			60
1993	1	7	11	9	6	4	0	0	5	3			46
1994	0	6	12	9	7	3	0	0	6	3			46
1995	0	7	11	15	12	3	1	0	6	2			57
1996	0	6	13	14	10	3	1	0	8	2			57
1997	0	7	18	13	7	4	1	0	4	2			56
1998	1	6	10	13	9	3	1	1	4	2			50
1999	1	6	12	16	9	4	1	0	2	1			52
2000	2	7	14	12	4	3	2	0	4	2			50
2001	4	7	12	12	7	4	2	0	5	1			54
2002	1	5	12	9	7	4	1	0	3	1			43
2003	2	4	13	10	10	4	2	2	2	2			51
2004	3	4	14	6	9	5	1	1	4	3			50
2005													0

Felt III

Rute	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Sum alle
1981														70
1982														65
1983	1	3	4	7	2	7	2	0	0	5				31
1984	1	2	5	12	2	5	1	1	0	2	9	10	4	54
1985	1	4	6	10	1	9	2	1	0	8	8	11	6	67
1986	1	3	1	11	3	4	1	0	0	4	14	8	3	53
1987	1	2	4	11	2	4	1	0	0	5	16	12	4	62
1988	0	1	3	12	2	3	1	0	1	4	14	7	1	49
1989	2	5	4	11	5	7	3	0	1	7	14	6	2	67
1990	2	5	7	11	4	8	2	0	0	10	13	11	3	76
1991	3	1	8	13	5	8	3	2	0	3	12	13	9	80
1992	1	1	6	11	2	4	0	0	0	8	14	7	1	55
1993	0	4	7	12	5	5	2	0	0	7	14	10	0	66
1994	0	1	4	14	2	3	0	0	0	7	15	8	1	55
1995	0	3	7	14	1	4	0	0	1	6	14	5	0	55
1996	0	1	1	9	7	8	4	0	0	6	12	8	3	59
1997	1	1	4	11	2	2	1	0	0	8	15	10	1	56
1998	1	2	6	12	4	7	0	2	0	9	17	12	0	72
1999	1	4	5	10	4	7	1	0	0	6	15	10	0	63
2000	0	1	5	9	1	6	1	0	0	7	16	8	0	54
2001	2	0	0	7	7	8	4	0	1	6	12	9	0	56
2002	0	0	1	5	3	5	3	0	0	6	14	7	1	45
2003	0	1	3	8	3	3	0	0	0	5	11	6	2	42
2004	1	1	4	7	3	6	0	0	0	6	12	6	2	48
2005														0

Appendiks F. Antallet krykkjereir i de ulike år.

År	Krykkje	Kommentar
1978	55	
1979		
1980	163	
1981	86*	Ufullstendig telling
1982	43*	Ufullstendig telling
1983	68	
1984	105	
1985	126	
1986	88	
1987	84	
1988	103	
1989	64	
1990	32	
1991	47	
1992	39	
1993	63	
1994	75	
1995	94	
1996	79	
1997	55	
1998	52	
1999	21	
2000	27	
2001	20	
2002	19	
2003	19	
2004	18	
2005	24	

Appendiks G. Fangst av havsvaler og stormsvale på Sklinna 1984-2001.

År	Havsvaler	Stormsvale
1984	3	
1985	3	
1987	11	3
1988	7	4
1989	11	6
1990	6	5
2001	8	

Appendiks H. Tilstedeværelse og hekking hos havørn på Sklinna 1978-2005.

År	Voksne	Ung-	Unger	Annet
1978				Funnet fjær
1980	2			
1984		1		
1985	1			Pyntet reir
1986	1 ♂	1 ♀		
1988	1 par			
1989	1 ind.			Pyntet reir
1990	1 par		1	
1991	1 par		2	
1992	1 par			Ingen hekking
1993	1 par		1	
1994				Ikke undersøkt
1995	1 par		1	
1996	1 par		1	
1997	1 par		2	
1998	1 par		1	
1999	1 par		2	
2000				Ikke undersøkt
2001	1 par		2	
2002				Ingen hekking
2003				Ingen hekking
2004	1 par		1	
2005	1 død ♀	2 juv.		Trolig skutt

Appendiks I. Vintertelling utført fra båt og land 8.februar 1984.

Art	Antall individer
Ærfugl	166
Toppskarv	317
Storskarv	35
Skarv, ubestemt art	37
Teist	76
Havelle	43
Lom, ubestemt art	1
Svartbak	263
Gråmåke	231
Stormåke, ubestemt art	100
Lomvi	18
Krykkje	2
Alkefugl, ubestemt art	15
Steinvender	6
Fjæreplytt	25
Småvadere, ubestemt art	15
Kråke	2
Ravn	2
Havørn	1
Jaktfalk	1
Havert	18

Appendiks J. Hekkebestandene av sjøfugl på Sklinna i 1980.

Art	Antall
Storskarv	400 reir
Toppskarv	435 reir
Grågås	55 ind.
Ærfugl	935 hanner + 185 hunner
Siland	2 ind.
Tjeld	15 par
Steinvender	21 ind.
Tyvjo	8 par
Fiskemåke	25 par
Gråmåke	180 par
Sildemåke	25 par
Svartbak	150 par
Krykkje	163 reir
Terne	180 ind.
Lunde	3 300 reir
Teist	464 ind.
Lomvi	6 par
Alke	15 par

SKLINNA – Fugleøya lengst ut i havet

